Ազգ
Azg
armenian daily
17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2000 ՈՒՐԲԱԹ 207 (2175)

Բաքվի ընդդիմությունը ուժեր է հավաքում տապալելու Ալիեւի վարչակազմը

ԲԱՔՈՒ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ադրբեջանի արմատական ընդդիմադիր «Մուսավաթ» կուսակցության ղեկավար Իսա Ղամբարը հայտարարել է, թե անզեն աչքով կարելի է տեսնել, որ Ադրբեջանի ներկայիս վարչակազմը գտնվում է փլուզման եզրին։ «Քիչ ժամանակ է մնացել մինչեւ մեր իշխանության գալը եւ ոչ ոք չի կարող կանխել դա», ասել է Ղամբարը Ադրբեջանի ժողովրդին ուղղած իր կոչում։ Նա հայտարարել է, որ ընտրությունների կեղծարարությամբ իշխանությունները երկրորդ անգամ են փորձում բռնազավթել իշխանությունը։ «Մենք դա թույլ չենք տա եւ պնդում ենք, որ նոր խորհրդարանը հակաօրինական է», նշել է նա։ Ղամբարը հավաստել է, որ ընդդիմությունն ուժեր է կուտակում հակաժողովրդական վարչակազմը տապալելու համար եւ հույս է հայտնել, որ «ժողովուրդը կաջակցի «Մուսավաթին», եւ արդարությունը կհաղթանակի»։

ԲՅՈՒՋԵ

Նոր նախարարը Ամանորի նվերներ է պատրաստում

Վարդան Խաչատրյանը հուսով է 2001 թ. մտնել առանց աշխատավարձերի եւ թոշակների պարտքի

Նորանշանակ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանի հետ լրագրողների զրույցը երեկ սկսվեց կառավարության նիստի օրակարգում ընդգրկված «2000 թ. բյուջեում վերաբաշխում կատարելու մասին» հարցի պարզաբանումից։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

- Խոսքն ընդամենը 40 հոգու աշխատավարձի տեղափոխման մասին է։ Լուրջ փոփոխություններ չկան։

- Իսկ 2001 թ. նոր բյուջեում մեծ փոփոխություններ լինելո՞ւ են։

- Մենք բանակցում ենք, որպեսզի մեծ փոփոխություններ չլինեն, բայց որոշ փոփոխություններ հնարավոր են։

- Դուք կողմնակից էիք բյուջեի երկարատեւ եւ մանրամասն քննարկման։ Այժմ ի՞նչ կասեք։

- Ավելի եմ դրան տրամադրված։ Ես ցանկանում էի բյուջետային հիմնարկ ստեղծել, որ ողջ ընթացքում հետեւեր բյուջեին, բայց չկարողացա։ Հիմա էլ ես ուրախ կլինեմ, որ ԱԺ-ում այդպիսի հիմնարկ լիներ, որը կվերլուծեր եւ մեզ խորհուրդներ կտար։

- Հնարավո՞ր է, որ բյուջեն ընդունվի առաջին եռամսյակի վերջում։

Տես ► էջ 2

ՌԵՊԼԻԿ

Դուք չգիտեք հուշեք, որն է լավը, որը՝ վատ, պարո՛ն դեսպան

Հայաստանում ԱՄՆ եւ Ֆրանսիայի դեսպանների սովորությունը՝ ուղղակի կամ անուղղակի, պատեհ թե անպատեհ, մեր երկրի ներքին գործերին միջամտելը, ներքաղաքական վերլուծությունները, մեր գլխին քարոզներ կարդալը, վարակիչ է արդեն այլ դեսպանների համար։

Հայաստանում Բուլղարիայի հավատարմատար Իվան Իվանչեւը «Ննարք» գործակալությանը տված հարցազրույցում անդրադարձել է ամեն ինչին, բացի հայ-բուլղարական երկկողմ հարաբերություններին։ Զգված օրենք է. օտարերկրյա դեսպանը պիտի խուսափի տվյալ երկրի ներքաղաքական, ազգային խնդիրներին մեկնաբանություններ տալուց։ Մասնավորապես դեսպան Իվանչեւը հայերիս խորհուրդ է տալիս. «Անշուշտ, կա պատմական հիշողություն։ Բայց երբ այդ հիշողությունը խանգարում է երկու երկրների հարաբերություններին...»։ Համարյա ժիրայր Լիպարիտյանի տյան։ Հիշո՞ւմ եք 1995 թ. 23-ին ինչ ասաց. «Մեզ անդամալուծում են ցեղասպանությունը եւ նրա հետեւանքները»։ Շարունակենք լսել պրն Իվանչեւի խորհուրդները. «Ես Հայաստանի ապագա ծանապարհն եմ տեսնում՝ անպայման բարելավել Թուրքիայի հետ հարաբերությունները։ Դա կբերի Ադրբեջանի հետ հարաբերությունների բարելավմանը եւ ԼՂ հարցի լուծմանը։ Այս երեք խնդիրների չլուծված լինելը Հայաստանի դժվար կացությունը կպահպանի երկար տարիներ»։ Իսկ սա շատ նման է մեր նախկին նախագահի թեւավոր խոսքերին. «Լավ չես ապրելու, Սերգեյ ջան»։

Ցեղասպանության հարցում պրն դեսպանի կարծիքը հետեւյալն է. «Չեմ կարող ասել, կարիք կա պնդելու ցեղասպանության ճանաչումը, թե՞ ոչ։ Միգուցե ավելորդ չէր լինի այդ հարցով հանրաքվե անցկացնել»։ Սփյուռքին գնահատական տալու հարցում պրն Իվանչեւը ընդհանրապես անցնում է չափ ու սահմանը. «Սփյուռքը սովորաբար լավ կյանքով է ապրում, ապահովված մարդիկ են եւ նրանց, անշուշտ, հոգեւոր սնունդ է հարկավոր»։

Հավանաբար մեր երկրի թուլությունն է պատճառը։ Հակառակ դեպքում, որեւէ օտարերկրյա դեսպան մեր գլխին ավեստարան չէր կարդա։ Այդ թվում՝ Բուլղարիայի հավատարմատար Իվան Իվանչեւը։

Թ. Հ.

Թանսու Չիլլերի կարծիքով՝ Թուրքիան անտեր է մնացել

ԱՆԿԱՐԱ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Եվրախորհրդարանի կողմից Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ ընդունված դրույթը նոյեմբերի 15-ի երեկոյան քննարկվել է Թուրքիայի վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի եւ փոխվարչապետներ Դեւլեթ Բահչելիի ու Մեսութ Յըլմազի համատեղ նիստում։ Վերջիններս կոալիցիոն կառավարության անդամ կուսակցությունների ղեկավարներն են։ Ընդունված համատեղ որոշման մեջ մասնավորապես ասվում է. «Անհնարին է լրջորեն ընդունել այսպես կոչված ցեղասպանության շուրջ պնդումները, որոնք չունեն որեւէ գիտական հիմք։ Նման կարգի անպատասխանատու հայտարարությունները կարող են ցնցել Թուրքիայի եւ Եվրամիության հարաբերությունները»։ Անդրադառնալով «Հյուսիսային Կիպրոսից բուրքական օկուպացիոն ուժերը հետ քաշելու» մասին Եվրախորհրդարանի պահանջին, Թուրքիայի վարչապետը նշել է, որ «Կիպրոսի մասնակի գրավումը կանխեց կղզին ամբողջովին հունական ազրեսիային ենթարկելու զարգացումը»։ Թուրքիայի արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմը չորեքշաբթի հեռախոսազրույցներ է ունեցել Եվրախորհրդարանի պատգամավոր Դենիել Քոըն-Բենդիթի եւ Եվրամիության ընդարձակման հարցերով պատասխանատու Գյունթեր Վերհոյգենի հետ։ Ջեմը մասնավորապես նշել է. «Այլեւս դժվար է ասել, թե բուրք հասարակությունը հեղինակավոր կազմակերպություն կհամարի Եվրախորհրդարանին։ Չնայած բոլոր ջանքերին, Եվրախորհրդարանը չի փոխում Թուրքիայի նկատմամբ ունեցած սխալ հայացքները»։ Թուրքիայի «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցության ղեկավար Թանսու Չիլլերը կատարվածը բնորոշել է իբրեւ «սպառնալի զարգացում»։ Նա դատապարտել է Թուրքիայի կառավարությանը եւ հատկապես վարչապետին դանդաղկոտության համար՝ նշելով, որ «Թուրքիան տեր չունի եւ դա Անկարային կարող է լուրջ վտանգների առջեւ կանգնեցնել»։ Սպասվում է, որ Թուրքիան ցեղասպանության հարցի բարձրացման հետ կապված իր սուր դժգոհությունները կհայտնի Շվեդիայի արտգործնախարարին, որն ուրբաթ օրը մեկօրյա այցով կգտնվի Անկարայում։ Սույն ժամանակներս Շվեդիան պատրաստվում է ստանձնել Եվրամիության նախագահությունը՝ այս պաշտոնում փոխարինելով Ֆրանսիային։ Մինչդեռ, ինչպես հայտնի է, Շվեդիան ընթացիկ տարում պաշտոնապես ճանաչել է Հայոց ցեղասպանությունը։

Դեկտեմբերի 1-ից Հայաստանում կգործի նոր ֆոնդային բորսա

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ։ Դեկտեմբերի 1-ից Հայաստանում կսկսի գործել նոր ֆոնդային բորսան։ Այդ մասին հաղորդեց արժեթղթերի շուկայի հանձնաժողովի նախագահ Էդուարդ Մուրադյանը։

Նրա ասելով, վերջերս Հայաստանի Ազգային ժողովի ընդունած արժեթղթերի շուկայի մասին օրենքի տրամաբանությունն այն է, որ, ըստ էության, հանրապետության բոլոր ֆոնդային բորսաները պետք է փոխեն աշխատանքի ձեւը։ Եթե մինչ այժմ ֆոնդային բորսան իրենից ներկայացնում էր բաժնետիրական ընկերություն, որի կազմում ընդգրկված էին բրոկեր չհանդիսացող բաժնետերեր, ապա ներկայումս խոսքը վերաբերում է նոր ֆոնդային բորսայի ստեղծմանը բրոկերների ակումբի բազայի վրա։ Եւ այդ գործընթացն արդեն սկսվել է, ընդգծեց Մուրադյանը։

Գրանցված 37 բրոկերներից գործնականում աշխատում են ընդամենը 30-ը, 28-ն արդեն միավորվել են Արժեթղթերի շուկայի մասնակիցների ասոցիացիայում։ Հանձնաժողովի նախագահը հայտարարեց, որ, ըստ էության, ասոցիացիայի անդամներն արդեն դե ֆակտո դուրս են եկել ներկայումս գործող ֆոնդային բորսաներից։

Ով է հովանավորում «Տրանզիտորին»

Ըստ ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Կարեն Ճշմարիտյանի, «Տրանզիտորի» սեփականաշնորհումը նախապատրաստող հանձնաժողովի (որ գլխավորում է ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարար Դավիթ Վարդանյանը) որոշումից հետո ընկերության Երեւանի ծեռնարկությունը կվաճառվի ամերիկյան «Թոնի Մորոյան» բարձր տեխնոլոգիաների ընկերությանը։

Ա. Մ.

Ռուսաստանը մտնում է առեւտրի համաշխարհային կազմակերպություն

ԲՐՈՒՆԵՅ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Նոյեմբերի 16-ին Բրունեյի մայրաքաղաքում Ասիա-խաղաղօվկիանոսյան տնտեսական համագործակցության գագաթաժողովի մասնակիցները ստորագրել են ամփոփիչ հայտարարագիր, ուր նրանք ողջունում են Ռուսաստանի ցանկությունը՝ ընդունվել Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպություն։ Բացի այդ, հայտարարագրում նշված է համաշխարհային նավթային շուկան կայունացնելու նպատակով շտապ միջոցների ձեռնարկման անհրաժեշտությունը։

Միեւնույն ժամանակ Ասիա-խաղաղօվկիանոսյան տարածաշրջանի երկրների առաջնորդները հայտարարել են, որ 2001 թվականին կկայանա համաշխարհային առեւտրին նվիրված բանակցությունների նոր փուլը։ Այդ հարցը քննարկվել է ԱԽՏՀ անդամ երկրների առաջնորդների հանդիպմանը մի քանի օրերի ընթացքում, միայն վերջին օրը մասնակիցները համաձայնել են նոր հանդիպման։

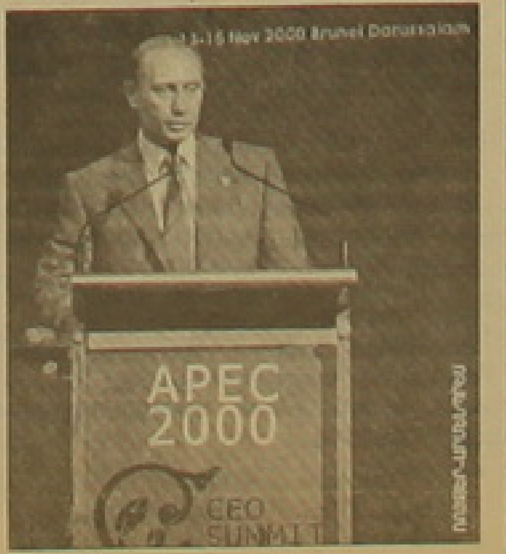

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27

Զոհերի հարազատների ներկայացուցիչների միջնորդությունները մերժվել են

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հոկտեմբերի 27-ի գործով նախաքննական մարմինը մերժել է զոհված պետական գործիչների հարազատների ներկայացուցիչների մի շարք միջնորդությունները։ Փաստաբաններ Տիգրան եւ Մարինե Ջանոյանները, Արամ Կարախանյանը, Ռոզա Պողոսովան, որոնք ներկայացնում են զոհված ՀՀ վարչապետ Վազգեն Սարգսյանի, ԱԺ փոխնախագահներ Ռուբեն Միրոյանի եւ Յուրի Բախշյանի հարազատների շահերը, միջնորդում էին գործի լրիվ հանգամանքների բացահայտումը եւ լրիվությունն ապահովելու համար անջատել հայրենիքի դավաճանության, մասնավորապես, իշխանությունը դավադրաբար զավթելու փորձի մասով գործը եւ այդ մասով նախաքննությունը շարունակել։

Ինչպես հայտնեց ՀՀ զինդատախազության քննչական բաժնի պետ, քննչական խմբի ղեկավար Արշակ Հարությունյանը, միջնորդությունները մերժվել են այն հիմնավորմամբ, որ քրեական գործից անջատված մասով քննություն է կատարվում նաեւ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 17-59 հոդվածով նախատեսված հանցագործության փաստով, ներկայումս միջոցներ են ձեռնարկվում այլ հանցամասնակիցներից բացի Նաիրի Հունանյանին եւ նրա խմբին հնարավոր օժանդակած, հանցագործությունը կազմակերպած կամ հանցագործության կատարմանը դրդած անձանց ինքնությունը պարզելու ուղղությամբ։ Նախաքննական մարմինը գտնում է, որ քրեական գործով մինչեւ նախաքննության ավարտման պահը ծեռք բերված ապացույցներով որպես մեղադրյալ ներգրավված 13 անձանց մասով գործն անհրաժեշտ է դատարան ուղարկել ամբողջությամբ։ Հակառակ դեպքում մի անձի կողմից կատարված մի քանի հանցագործությունների առանձին քննումը, ըստ նախաքննական մարմնի, կարող է անդրադառնալ գործի լրիվ եւ օբյեկտիվ քննության վրա։

Նույնաբովանդակ միջնորդություն է ներկայացրել նաեւ զոհված օպերատիվ հարցերի նախարար Լեոնարդ Պետրոսյանի հարազատների ներկայացուցիչ Վարդան Զուռնաչյանը։ Դեռեւս որեւէ միջնորդություն չի ներկայացրել զոհված ՀՀ ԱԺ նախագահ Կարեն Դեմիրճյանի հարազատների շահերի ներկայացուցիչը, իրավահաջորդ Ստեփան Դեմիրճյանը եւ շահերի ներկայացուցիչը շարունակում են ծանոթանալ 43 հատոր կազմող գործի նյութերին։

Երեւան դարձած իմ Լոս Անջելես

Չէ, ով ինչ ուզում է ասի, հայերս նախ եւ առաջ համառ, մեր լավն ու վատը «չջոկող» ազգ ենք: «Պետականություն-պետականություն» քաղաքական սերիալի 3-րդ մասում միմյանց շնչակտուր փոխարինող կառավարությունների ջանքերն ի դերեւ հանելով՝ չենք ուզում փրկվել, չենք ուզում վերջնականապես դատարկել այս երկիրն ու մեկնել: Ո՞ւր: Ասենք, Լոս: Իհարկե, մշտական բնակության: Չնայած մեր անկախ-իննագլուխ պետությունն ամեն ինչ անում է այստեղ մնալն անտանելի դարձնե-

պիցա-համբուրգեր տները հասցնելը կարող է քո բիզնեսը դառնալ: Անմիջապես գործ չճարողներից էլ որը կզբաղվի իր որդու ռազմահայրենասիրական դաստիարակությամբ՝ տեղի հրոսակախմբերից մեկում տեղավորելու, որը աղջկա մշակութային կրթությամբ՝ վատագույն դեպքում որեւէ կաբարեի պարուհի դարձնելու համար: Ում ձեռից էլ ոչ մի բան չգա՝ կզբաղվի միջկուսակցական «կռիվ-կռիվ» խաղերով:

Տուն-տեղ դնելու, ոտքի կանգնելու հետ զուգընթաց պետք է դոլար ես

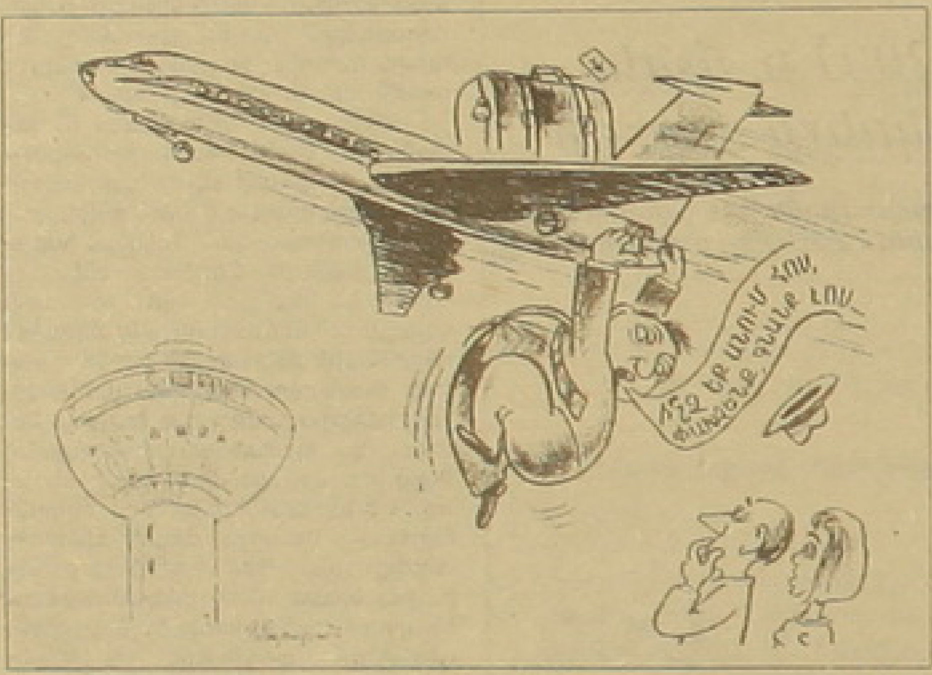

լու համար, բայց էլի Հայաստանում տեղ-տեղ մարդիկ են երեւում: Այսքան համառ, իր հողին (քարին) կպած ժողովո՞ւրդ կլինի, որ մենք ենք: Մի ելք է մնում. քաղաքացիական եւ ռազմական ավիացիայի բոլոր միջոցներն անվճար ի սպաս դնել հարազատ-բարեկամների հետ Ամերիկայում կամ Ռուսաստանում, Հոլանդիայում կամ Հորդանանում վերամիավորվել ցանկացողներին: Գուցե այդ ժամանակ ինչ-որ բան ստացվի, հը՞: Երկիրն ո՞վ կպաշտպանի: ՄԱԿ-ի խաղաղապահները կամ ՆԱՏՕ-ն, ու իզուր չենք թանկարժեք ձեռնարկությունները գրեթե նվիրում մեզ այնքան սիրելի օտարերկրյա ներդնողներին: Չմտածենք, ամեն ինչ դեռ էն գլխից լավ էլ ծախված է:

Լավ, ասենք, թե մեկս օրինական փողով, մեկս ինքնաթիռի պոչից կախված հասանք Լոս: Առաջին գործը գործ գտնելն է, որը մեր նման այքաբաց, խավարի, ցրտի ու ակամա ծոմապահության բովում թրծվածներիս համար դժվար չի լինի: Եթե, օրինակ, գիտնական-կենսաբան ես՝ քեզ կվստահվի ԱՄՆ-ի քաղաքացի հանդիսացող տնային կենդանիներին զբոսանքի տանելու պատիվը: Եթե գեթ 20 տարի շեֆ-խոհարար ես աշխատել ու մնացել թեթեւոտն երիտասարդ՝ այդ նույն կենդանիների կամ նրանց տերերի համար «Չարլի-Պեդիգրի» կամ

զգել 10-15 տարի հետո հայրենիք այցելելու, սեփականաշնորհված հողը համբուրելու եւ... զարմանալու համար: Քանզի ֆրանսիական հյուրանոցի քո համարում կօգտվես աշխարհի ամենաէլեկտրական ամերիկյան արտադրության էներգիայից, հռոմեական ծագում ունեցող ջրմուղ-կոյուղու ծառայություններից, հույն բարեկամների շնորհիվ կզանգես «կընկնես կամ չես ընկնի» աշխարհի ցանկացած երկիր, կճաշակես արեւելյան խոհանոցի համով կամ անհամ բա-

րիքները, կոկորդդ էլ մերթ ընդ մերթ կքրքես զուտ ֆրանսիական բրենդիով: Իսկ երբ դուրս գաս պատշգամբ՝ կգմայլվես Մասիսի գլխավերեւում երկնից կախված հսկայական հայտարարությամբ. «Արարատ-տարանակայան» ԲԲԸ-ի մրցութային վաճառքը կկայանա, հենց որ Թուրքիան բարի կամք դրսեւորի եւ այն օտարի իր գույքացուցակներից»: Եվ այդժամ,- ով հայրենասեր եւ սրտից թույլ զբոսաշրջիկ, չի բացառվում, որ դու անմիջապես նստես դիմում գրելու Միջազգային արժութային հիմնադրամից կամ

Համաշխարհային բանկից թույլտվություն խնդրելու, ինչ-որ ժամանակ Հայաստան կոչված այդ երկրում մնալու եւ Լոսի Հայաշեն Հանրապետություն չվերադառնալու համար: Հատկապես որ քո գալուց քիչ առաջ այնտեղ սկսել էին ցուցակագրել-հերթագրել ինչ-որ «Փարոս» ծրագրի շրջանակներում նպաստառուի պատվավոր կոչում շնորհելու եւ «Սնունդ աշխատանքի դիմաց» ինքնաբավ արտադրությունում ներգրավելու համար...

Ա. ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հնչակյանները հայրենիքի հզորացմանը նպաստելու կոչ են անում հնչակյանությանը

Հայաստանի Սոցիալ-դեմոկրատական հնչակյան կուսակցության վարիչ մարմինը, Լեւոն Սողոմոնյանի ստորագրությամբ, կոչ է հղել «աշխարհի համայն հնչակյանությանը» եւ համակիրներին՝ համախմբվել հայոց պետականության շուրջ եւ նպաստել հայրենիքի հզորացմանը, դրանով իսկ տեր կանգնելու հնչակյանների եւ նրանց հարազատների թափած արյանը: Հավաստիացնելով, որ «գրեթե երեք տարի է, ինչ Հայաստանի հնչակյանությունը կուսակցության դրոշի ներքո աշխատում է պահպանել իր ավանդական դիրքորոշումները եւ բարոյական կեցվածքը», ՀՍԴՀԿ-ն այժմ արդեն հաղթահարել է ամենադժվարինը եւ կոչ է անում «աշխարհասփյուռ հնչակյան եւ համակիր գործարարներին ներդրումային քաղաքականության աշխուժացմամբ, մտավորականության ջանքերի համախմբմամբ» նպաստելու հայրենիք-սփյուռք կապերի ամրապնդմանը, հայրենի պետության հզորացմանը:

Օլեքսանդր Բոժկոն՝ հայ-ուկրաինական արդի հարաբերությունների մասին

Հայաստանում Ուկրաինայի դեսպան Օլեքսանդր Բոժկոն երեկ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում ներկայացրեց դասախոսություն «Հայ-ուկրաինական արդի հարաբերությունները եւ հարավկովկասյան տարածաշրջանում Ուկրաինայի քաղաքականությունը» թեմայով: Դեսպան Բոժկոն, որն անուրանալի ներդրում ունի հայ-ուկրաինական գրական-մշակութային կապերի ամրապնդման գործում, մանրամասն անդրադարձավ Երեւան-Կիեւ երկկողմ քաղաքական, տնտեսական, մշակութային կապերին, ինչպես նաեւ Ուկրաինայի՝ մեր տարածաշրջանում արտաքին քաղաքականության առաջնահերթություններին: Առաջիկա համարներից մեկում «Ազգը» մանրամասն կանդրադառնա Հայաստան-Ուկրաինա երկկողմ հարաբերություններին:

Կրկին շրջանառության մեջ են դրվում 10 դրամանոց մետաղադրամներ

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: 10 դրամանոց թղթադրամների տպագրություն այլեւս չի իրականացվելու, եւ դրանց պաշարները սպառվելուց հետո շրջանառության մեջ աստիճանաբար ներդրվելու են նույն անվանական արժեքով մետաղադրամները: (Ն.Տ.- 10 դրամանոց թղթադրամի տպագրության ծախսը համարյա հավասար է թղթադրամի անվանական արժեքին):

Այսուհետեւ, ըստ ՀՀ ԿԲ տեղեկատվական կենտրոնի, հանրապետության տարածքում գործող բոլոր տնտեսվարող սուբյեկտները, առեւտրի կետերը, խանութները, տրանսպորտի միջոցները եւ այլն պարտավոր են 10 դրամանոց մետաղադրամները ընդունել որպես օրինական վճարամիջոց եւ մանրադրամ վերադարձնել 10 դրամանոց մետաղադրամներով:

Բանաստեղծը՝ Տաշիրի ոստիկանապետ

ՏԱՇԻՐ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Օրերս Տաշիրի ՆԳ բաժնի պետ է նշանակվել միլիցիայի գնդապետ Գագիկ Շիրմազանյանը: Շիրմազանյանը (գրական մականունը՝ Շիրմազան) հեղինակ է բանաստեղծական մի քանի ժողովածուների՝ «Աստղումներ», «Նա էլ է մեր գյուղացի», «Սասունցու ճանապարհ»: Շուտով նրա թարգմանությամբ ռուսերեն լույս կտեսնեն հայ նշանավոր բանաստեղծների ստեղծագործությունները: Շիրմազանյանը ստեղծել է նաեւ մեկ տասնյակից ավելի հեղինակային երգեր, այդ թվում՝ հեղինակել է հայ ոստիկանների օրհներգի տեքստը, որի համար երաժշտություն է գրել Ստեփան Լուսիկյանը:

Սահմանագոտի. «Ուրալի» տակ ական է պայթել

ՏԱՎՈՒՇ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Նոյեմբերի 14-ին Տավուշի մարզի Կոթի գյուղի սահմանագոտում հակատանկային ականի վրա պայթել է զինվորական «Ուրալ» մեքենան: Մեքենան բոցավառվել է, սակայն 3 զինծառայողները հասցրել են դուրս թռչել եւ անվնաս են մնացել: Ուշագրավ է, որ վարորդը՝ Կոթի գյուղի բնակիչ Արարատ Պետրոսյանը այս էլ երրորդ անգամն է ականի հանդիպում եւ հերթական անգամ նրա համար ամեն ինչ բարեհաջող է ավարտվում:

ԲՅՈՒՋԵ

Նոր նախարարը Ամանորի նվերներ է պատրաստում

Սկիզբը էջ 1

– Հնարավո՞ր է, որ բյուջեն ընդունվի առաջին եռամսյակի վերջում:

– Ոչ: Ցանկացած դեպքում ես տրամադրված եմ, որ այդպես չլինի: Բայց եթե ԱԺ-ն որոշի երկու-երեք ամիս քննարկել, ես չեմ առարկի: Մյուս կողմից, դա իր բացասական ազդեցությունը կունենա: Այդ պատճառով դեկտեմբերին պետք է տալ բոլոր հարցերի պատասխանները:

– Փոփոխությունները եկամտայի՞ն, թե՞ ծախսային մասում են լինելու:

– Երկու մասում էլ հնարավոր է:

– Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններին վարկեր տրամադրելու պայմանները կոնկրետ ինչի՞ն են վերաբերում:

– Ամեն ինչին, այդ թվում դեֆիցիտին: Մենք խնդիր ունենք նաեւ ֆիսկալ քաղաքականության մեջ: Այն, ինչ կոչվում է ճեղքվածք, պետք է ծրագրեր լինեն փակելու: Դա միայն ֆինանսների նախարարությանը չի վերաբերելու:

– Կադրային փոփոխություններ կատարելո՞ւ եք:

– Մինչեւ հունվար մեծ փոփոխություններ չեն լինի: Դրանից հետո թերեւս ըստ աշխատանքի գնահատման:

– Նախկին ֆինանսների նախարարը խոստանում էր ամեն ինչ անել, որպեսզի թոշակների, աշխատավարձերի պարտքերը մինչեւ տարեվերջ փակվեն: Դուք կարո՞ղ եք իրականացնել Ձեր նախորդի խոստումը:

– Այն եկամուտները, որոնք նախատեսել ենք ստանալ, հիմնականում ուղղվելու են այդ ոլորտներ: Հույս ունենք, որ 2001 թ. կմտնենք առանց աշխատավարձերի, թոշակների, նպաստների պարտքերի:

– Այս բյուջեն կլինի՞ բոլոր պարտքերի մարման բյուջե:

– Այդպես է նախատեսված: Համենայն դեպս, 2002 թ. պարտքերի տոկոսը ՀՆԱ-ի մեջ զգալիորեն ցածր է լինելու: 2001 թ. պետք է լինի այն տարին, որ կուտակված բեռից ազատվենք եւ անցնենք նորմալ կենսագործունեության թե՛ կառավարության համակարգում, թե՛ տնտեսության մեջ:

– Ո՞վ է լինելու ձեր հաջորդը խորհրդարանում:

– Պետք է լինի, ըստ քաղաքական համաձայնության, Հանրապետական կուսակցության ներկայացուցիչը:

«Հեծանիվը գնում է իր ճանապարհով, անկախ նրանից, թե ով է վարում»

ԱԺ ֆինանսավարկային, տնտեսական հարցերով մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վարդան Խաչատրյանը նշանակվեց ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար: Հանձնաժողովի նոր նախագահը կընտրվի գալիք եռօրյայի ընթացքում: Արդեն իսկ շրջանառության մեջ են դրվել մի քանի թեկնածուների անուններ. ամենահավանականը նույն հանձնաժողովի անդամ Վահրամ Բաղդասարյանն է:

– Պրն Բաղդասարյան, որքանո՞վ են հիմնավորված ձեր՝ ֆինանսավարկային հանձնաժողովի նախագահ դառնալու մասին տեղեկությունները, եւ հարցը քննարկվե՞լ է արդյոք խորհրդարանական խումբ-խմբակցություններում, մասնավորապես «Միասնություն» դաշինքում:

– Կամայական քննարկումների ժամանակ ընտրություններից առաջ լինում են նման տիպի խոսակցություններ: Սա ընտրովի պաշտոն է եւ դրա բախտը որոշելու են պատգամավորները, բայց կան քննարկումներ, չեմ բացնում, իմ անունն էլ կա շրջանառության մեջ: Պաշտոնական որեւէ որոշում ինձ հայտնի չէ, «Միասնություն» դաշինքում հարցը դեռ չի քննարկվել եւ ֆրակցիաների հետ իմ նախաձեռնությամբ որեւէ հանդիպում չի եղել: Իհարկե, բյուջեի քննարկումներից առաջ հանձնաժողովը պետք է ունենա իր նախագահը:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում մինչ այժմ հանձնաժողովի գործունեությունը, ի՞նչ հաջողություններ եւ սայթաքումներ կարող եք արձանագրել:

– Եղել են բացթողումներ, եղել են մի քանի օրենքներ, որոնք հանձնաժողովի դրական կարծիքով մտել են ԱԺ, եւ խորհրդարանը դրանք վավերացրել է, հիմնական ցավը այն է, որ մենք սովորություն ունենք արտասահմանյան երկրների օրինակները բերել, որին ես կատեգորիկ դեմ եմ: Նման տիպի ոգեւորություններով ընդունվել են օրենքներ, որոնք հետագայում փոփոխությունների կարիք են զգացել: Հաջողությունների առումով կարող եմ ասել, որ հանձնաժողովը միշտ կատարել է բուռն քննարկումներ, եւ պատահական չէ հանձնաժողովի նախագահի առաջարկությունն այդ դժվարին եւ լուրջ պաշտոնում (ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար): Հանձնաժողովում առողջ ուժեր կան եւ ինձ թվում է, որ մի փոքր կազմակերպչական տեսակետից բացթողումներ եղել են: Պետք է բոլորն ընդգրկվեն օրենսդրական գործունեության եւ քննարկումների մեջ, եւ օրենքների բաշխումը պետք է կատարվի բոլոր անդամների միջեւ:

– Կարելի՞ է ենթադրել, որ հանձնաժողովի նախագահի լիազորություններն ստանձնելուց հետո եթե ընտրվեք, հանձնաժողովի որդեգրած կուրսը փոփոխության չի ենթարկվի:

– Նախագահ դառնալու մասին խոսելը դեռ շուտ է, իսկ գաղափարական կուրսը կարելի է եւ պետք է շարունակել: Կազմակերպչական առումով, այսպես ասած, ծգումներ կարելի է կատարել:

–Ինչպե՞ս եք տրամադրված կառավարության վերջին կադրային փոփոխությունների նկատմամբ, ի՞նչ կտան դրանք մեզ եւ որքանո՞վ կարելի է իրատեսական համարել ստվերային տնտեսությունը հարկային ոլորտ տեղափոխելու մասին հավաստիացումները:

– Ինչքան ցանկանանք, ինչքան ուզենք կադրեր կարող ենք փոխել: 10 տարվա ընթացքում կադրային քաղաքականությունում մեծ փոփոխություններ են կատարվել: Ինձ թվում է՝ մեխանիզմը պետք է փոխել: Հեծանիվը գնում է իր ճանապարհով, անկախ նրանից, թե ով է վարում:

– Շատերը գտնում են, որ Վարդան Խաչատրյանին նման առանցքային պաշտոնում նշանակելով կառավարությունը փորձում է ավելի հեշտորեն բյուջեի նախագիծն անցկացնել խորհրդարանում, քանի որ պրն Խաչատրյանն ըստ էության խորհրդարանի մարդ է համարվում:

– Վարդան Խաչատրյանն իրոք ընդունվում է խորհրդարանի կողմից, բայց միաժամանակ չեմ կարող փաստել, որ անձը պետք է որոշի բյուջեի ճակատագիրը: Ամեն դեպքում պրն Խաչատրյանի դերը ԱԺ-ի կողմից ընդունման տեսակետից իր դերը կխաղա:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ժ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայութիւն /հեռ. 562941
Apple Macintosh
համակարգչային սարքաւորումը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ընթացիկ

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Թուրքիայից պահանջվում է ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը»

Այս վերնագրով Փարիզի «Ֆիգարո» թերթն անդրադարձել է Թուրքիայի վերաբերյալ նոյեմբերի 15-ին Եվրախորհրդարանի ընդունած հատուկ զեկույցին, որով Եվրամիությանն այդ երկրի անդամակցությունը պայմանավորվում է մի շարք պահանջներով, որոնցից են թուրք-հայկական երկխոսության ձեռնարկումը՝ Հայաստանի հետ բնականոն դիվանագիտական եւ առեւտրատնտեսական հարաբերությունների հաստատման նպատակով, Հայաստանի շրջափակման վերացումը, Հայոց ցեղասպանության հրապարակային ճանաչումը: Զեկուցագրի հեղինակը ֆրանսիացի գեներալ Ֆիլիպ Մորիյոնն է, որը 1992-1993 թթ. Բոսնիայում ՄԱԿ-ի խաղաղարար ուժերի հրամանատարն էր եւ այժմ Եվրախորհրդարանի պատգամավոր է: Ինքը՝ Մորիյոնը, դեմ էր Հայոց ցեղասպանությանը վերաբերող կետ մտցնելուն, պնդելով, թե «անհնար է խաղաղ եւ կայուն ապագա կառուցել, վերհիշելով անցյալի վերքերը»:

Նոյեմբերի 8-ին Ֆրանսիայի Սենատում Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը Թուրքիային կրկին հիշեցրեց Օսմանյան կայսրության արյունոտ անցյալը: 1999 թ. դեկտեմբերին Հելսինկիի գագաթաժողովում Թուրքիան դարձավ Եվրամիության թեկնածու երկիր, բայց անդամակցության շուրջը բանակցություններ դեռ չեն սկսվել. դրա համար Թուրքիան պետք է որոշ պարտավորություններ ստանձնի: Հայաստանին առնչվող կետերից բացի, նոյեմբերի 15-ին ընդունվեց բանաձեւ, որով Թուրքիայից պահանջվում է «օկուպացիոն զորքերը դուրս բերել Կիպրոսի հյուսիսից»:

Նիստում հայտարարվեց, որ Եվրամիությունը Թուրքիայից «սպասում է լայնածավալ բարեփոխումներ եւ հաստատուն պարտավորություններ»: Զեկույցը Թուրքիային հորդորում է ուժեղացնել ժողովրդավարացման ջանքերը եւ վերացնել մահապատիժը: Միաժամանակ Եվրախորհրդարանը ողջունում է այդ երկրում «տնտեսական համակշռության ծրագրի ընդունումը, որոշ շրջաններում արտակարգ դրությունը վերացնելու եւ քրեական ու քաղաքացիական օրենսգրքերը փոփոխելու մտադրությունը»:

Պ. Բ.

ԼԵԶՎԻ ՏԵՍՉՈՒԹՅՈՒՆ

Հայերենը ցուցանակներում պիտի գերիշխող լինի

Անցած երկու տարում 1000 ներգաղթած հայ աշակերտներ տիրապետել են հայերենին

«Իմ պաշտոնանկության մասին լուրերը չափազանցված են», երեկ նշեց ՀՀ կառավարությանն առընթեր լեզվի պետական տեսչության պետ Լեւոն Գալստյանն իր մամլո ասուլիսում, որի ընթացքում ամփոփում էր տեսչության գործունեությունը վերջին երկու տարում:

Լ. Գալստյանն իրենց աշխատանքները համակարգեց երեք ուղղությամբ՝ տերմինաստեղծման, լեզվական հսկողության եւ կրթության:

«Լեզվական խնդիրները հասարակության մեջ իրարամերժ կերպով են ընկալվում՝ կամ ծայրահեղ մաքրամոլությամբ, կամ իսպառ անտարբերությամբ», տերմինաստեղծման ճյուղին անդրադառնալիս նշեց պրն Գալստյանը: Ըստ նրա երկու մոտեցումներն էլ մերժելի են, եւ ճիշտը դրանց մեկտեղումն է: «Օտար բառերը պիտի հայերեն թարգմանվեն այն դեպքում, երբ դա հնարավոր է լեզվական տեսակետից: Լեզվին չպիտի արհեստականորեն բռնանալ»:

Լեզվական հսկողության խնդիրներին գալով (ցուցանակներ, գովազդային վահանակներ, նամականիշեր եւ այլն) պրն Գալստյանն ասաց, թե Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ի առթիվ միջոցառումների շեմին պիտի վերացնել Երեւանի փողոցներում տիրող քաոսը՝ ի դեմս օտարագիր ցուցանակների: Լ. Գալստյանի խոսքերով՝ լեզվի մասին գործող օրենքը չի ընձեռում բավարար հնարավորություններ լիարժեք պայքարի համար: Այդ պատճառով էլ տեսչությունը համագործակցում է քաղաքապետ Ալ. Բագեյանի, թաղապետի հետ բացատրելու հաստատությունների տերերին, որ հայերենը ցուցանակներում պիտի գերիշխող լինի: «Սա քաղաքի ճարտարապետության, մեր քաղաքացիների մայրենի լեզվով կարդալու իրավունքի խնդիր է»:

Ըստ պրն Գալստյանի՝ իրենք հետեւում են նաեւ ԶԼՄ-ների լեզվին եւ պարբերաբար հրապարակում նրանցում տեղ գտած սխալները վեր հանող տեղեկագրեր:

Կրթության հատվածում Լ. Գալստյանը առանձնապես խոսեց ռուսերենով ուսուցման դասարանների մասին (13 դպրոցներում): «Շատ հայ ծնողներ իրենց երեխաներին խցկում են այդ դասարանները, այն դեպքում, երբ մենք ունենք ծրագիր շատ արագ զարգացնելու անգամ ոչ տառաճանաչ երեխաների հայերենը»: Ինչ վերաբերում է խորացված ուսուցմանը մասնավորապես ռուսերենի, ըստ Լ. Գալստյանի, այժմ մշակվում են ծրագրեր:

Պրն Գալստյանն անդրադարձավ նաեւ հայերենի ուղղագրության միասնականացման վաղեմի խնդրին՝ նշելով, որ օրակարգում այդ հարցը չկա, բայց հեռանկարում նախատեսվում է: «Մենք հասկանում ենք, որ մի հատվածով չենք դառնալու անգրագետ, այդ պատճառով էլ սփյուռքը պիտի քայլ անի դեպի մեզ»:

Լ. Գ.

ՄԱՄԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Բրիտիշ էրուեյզը» Երեւանում անցկացրեց իր տարածաշրջանային առաջին վերապատրաստումները

«Բրիտիշ էրուեյզ» ավիաընկերությունն իր տարածաշրջանային առաջին վերապատրաստումները (training) անցյալ շաբաթ անցկացրեց Հայաստանի մայրաքաղաքում: Մենեջերների եւ անձնակազմերի վերահսկիչների համար նախատեսված հատուկ վարպետության դասընթացները, Դուբայից ժամանած «Բրիտիշ էրուեյզի» վերապատրաստման մենեջեր Դեյվիդ Բաթի կողմից մատուցվեցին Լոնդոնի, Կատարի, Իրանի, Վրաստանի, Ղազախստանի, Ղրղզստանի, Թուրքմենիայի, ինչպես նաեւ Հայաստանի «Բրիտիշ էրուեյզի» մենեջերներին:

«Բրիտիշ էրուեյզի» Հայաստանի, Վրաստանի, Ղրղզստանի եւ Թուրքմենիայի տարածքային մենեջեր Դագի Դուգլասի ասելով, «միջոցառումը մաս էր կազմում Հայաստանը մեր ավիաընկերության քարտեզի վրա շեշտելու, մարդկանց այս տարածաշրջան բերելու, բիզնեսի նպատակով այցելուների թիվը բազմացնելու եւ ընդհանրապես տեղական տնտեսության զարգացմանը նպաստելու մեր մտադրությանը»: «Հենց այդ պատճառով, շարունակեց Դագի Դուգլասը, ես հատկապես ուրախ եմ, որ մեզ հաջողվեց Հայաստանում հյուրընկալել վերապատրաստման դասընթացները եւ տարածաշրջանի իմ գործընկերներին առաջին անգամ բերել Երեւան: Միաժամանակ մեզ հաջողվեց մեր հյուրերին մի քիչ ցույց տալ Երեւանը, հատկապես երեկոներին: Նրանք ինձ ասացին, որ վայելք է եղել իրենց կեցությունն այստեղ: Շատ կուզենայի հետագայում նմանօրինակ այլ միջոցառումներ կազմակերպել Երեւանում»:

Իր հերթին, Դոուհայից (Կատար) ժամանած «Բրիտիշ էրուեյզի» հեռախոսային վաճառքի մենեջեր Թոմաս Սֆարիան ասաց. «Ես իսկապես չգիտեի ինչ ակնկալել Հայաստան իմ այցելությունից, բայց տեսածներս գերազանցեցին բոլոր ակնկալություններս»:

Եկամուտների գծով գործադիր մենեջեր, Լոնդոնից ժամանած Լուիզ Սփրիթն էլ ասաց. «Իմ առաջին այցելությունը Հայաստան գերազանցեց բոլոր ակնկալություններս: Ես ինձ զգացի հյուրընկալ մթնոլորտում, ում հանդիպեցի՝ շատ բարեհամբույր էր: Լոնդոնում իմ գործընկերներին պատմելու եմ Հայաստանում իմ վայելած օրերի մասին: Հույս ունեմ կրկին գալ Երեւան»:

Այս առթիվ տեղեկացնենք, որ ընթացիկ ամսվա վերջերին Հայաստանի «Բրիտիշ էրուեյզի» գրասենյակը հյուրընկալելու է Միացյալ Թագավորության ճամփորդական ընկերությունների մի խումբ ներկայացուցիչների՝ ծանոթացնելու երկրին եւ զարգացնելու տուրիզմը տարածաշրջանում:

«ԲՐԻՏԻՇ ԷՐՈՒԵՅԶԻ» ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

Հայաստանյան լրագրությունը վերջին մի քանի տարիներին մեծ անկում է ապրել

ՄԱԱ-ում հայտարարեց Ջոն Բալյանը

Մամուլի ազգային ակումբի «ԶԼՄ-ները եւ ժողովրդավարությունը» ծրագրի շրջանակներում նոյեմբերի 16-ին «Հոլսբեն» սրճարանում լրագրողները հանդիպեցին ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատան մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի բաժնի տնօրեն Ջոն Բալյանի հետ: Եվ քանի որ Ջ. Բալյանը տեւական ժամանակահատված Հայաստանում է, ուստի հենց սկզբից խնդրեցինք իր նկատառումները հայտնել հայաստանյան լրատվամիջոցների, նրանց մասնագիտական մակարդակի, ժողովրդավարական մյուս ինստիտուտների կայացմանը նպաստելու շուրջ: ԱՄՆ դեսպանատան մամլո պատասխանատուն տեղեկացրեց, որ Հայաստան սկսեց գալ 92-ից եւ զբաղվել ԶԼՄ-ների խնդիրներով: Ըստ այդմ նա նկատեց, որ «այս 8 տարիների ընթացքում հայաստանյան ԶԼՄ-ներում որոշ աճ է նկատվում, սակայն այդ աճն ընթացել է ոչ թե ուղիղ, այլ խիստ վայրիվերումներով»: 1992-94 թթ. առաջընթացը նկատելի էր, մասնագիտական ձեռքբերումները եւս, սակայն 1995-97 թթ. կարծր քաղաքական կուրսի եւ իրողությունների պատճառով նահանջ նկատվեց ԶԼՄ-ների դաշտում: Այս ընթացքում մեծացավ ներքին գրաքննությունը, նկատեց ՄԱԱ-ի հյուրը:

Այսօր ԶԼՄ-ների համար հիմա խիստ ծանր տնտեսական կացություն է ստեղծվել, մամուլի համար շուկա չկա. Լրատվամիջոցները կենտրոնացած են հիմնականում Երեւանում, ուր դաշտը խիստ հագեցած է: 1 միլիոնանոց քաղաքում գործում են մեկ տասնյակ թերթեր, մի քիչ պակաս հեռուստաընկերություններ եւ ռադիոընկերություններ: Սա կարելի էր դեռ բացատրել, եթե համապատասխան պահանջարկ, շուկա լիներ: Մինչդեռ այդ շուկան լրատվամիջոցների համար փշրանքներ է միայն ապահովում, ուստի «այս պայմաններում չի կարելի խոսել լրագրության զարգացման մասին»: Այնուամենայնիվ Բալյանը գոհունակությամբ նկատեց, որ այս պայմաններում հայ լրագրողներին հաջողվում է պահպանել լրագրությունը Հայաստանում: Գնահատելով հանդերձ այս իրողությունը Բալյանը նկատեց, որ Հայաստանում «լրագրության ոլորտում մակարդակ չկա», «մեծ անկում է ապրել վերջին մի քանի տարիների լրագրության մակարդակը», «թերթերում ես հետաքրքիր բան չեմ տեսնում. միակ հետաքրքիր նյութերը վերլուծական հոդվածներն են, որոնք ավելի հաճախ կրում են բամբասանքային բնույթ»: Այս ամենի գլխավոր պատճառը ֆինանսական է: Նվազագույնը վաստակող լրագրողը, ըստ Բալյանի, նվազագույն որակ է միայն ապահովում:

Ինչ վերաբերում է հեռուստաընկերություններին, ապա այստեղ, որպես կանոն, մերժվում են լավ գաղափարները, լավ առաջարկները, ավելացրեց ՄԱԱ-ի հյուրը: Նա նշեց, որ պետք է նվազեցնել թերթերի, հեռուստաընկերությունների թվաքանակը, քանի որ նրանք բոլորն էլ նույն շուկայի վրա են աշխատում: Այսօր հայաստանյան ԶԼՄ-ները լուրջ ֆինանսական սնուցման կարիք ունեն:

Մենք հետաքրքրվեցինք նաեւ, թե մամուլի աջակցմանն ուղղված դրամաշնորհները որքան են ծառայել նպատակներին: Ի պատասխան Բալյանը նշեց, որ առավել արդյունավետ են լրագրողների այցերը Մ. Նահանգներ կամ այդ երկրի մասնագետների կողմից տարբեր սեմինարների անցկացումը: Արդյունավետ է անցել «Այգ» հեռուստաընկերությունից Մ. Երիցյանի այցը Մ. Նահանգներ:

Տարեկան 200 հազար ԱՄՆ դոլար է կազմում Հայաստանի ԶԼՄ-ների աջակցման ծրագրերին հատկացվող ֆոնդը: Մի քանի դրամաշնորհներ նպատակային են ծախսվել, կան նաեւ այնպիսիները, որոնց արդյունավետությունը վիճահարույց է: Արդյունավետ է եղել «Կումայրի» թերթին հատկացված դրամաշնորհը, Մարտունու ՀԿ-ներից մեկին հատկացվածը, անարդյունավետ է աշխատել Գյումրու կազմակերպություններից մեկին հատկացված դրամաշնորհը, որի անունը Բալյանը գերադասեց չհրապարակել:

Անդրադառնալով այն հարցին, թե որքանով են ամերիկյան ԶԼՄ-ները կողմնորոշում էլեկտորատին, ՄԱԱ-ի հյուրը նշեց, որ մեծ մասամբ ԶԼՄ-ներին դա հաջողվում է, քանի որ ամերիկյան հասարակությունը վստահում է հատկապես ազդեցիկ լրատվամիջոցներին, որոնք չի բացառվում, որ ընտրությունների նախօրյակին հայտնեն իրենց դիրքորոշումը թեկնածուների նկատմամբ:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

Ի՞նչ փխրուն է ԱՄՆ դեսպանատան անվտանգությունը

«Ազգի» առաջիկա հրապարակումներից մեկի համար խիստ անհրաժեշտ էր լուսանկարել ԱՄՆ դեսպանատան կողքին հավաքված մարդկանց բազմությունը: Դեսպանատան անվտանգության ծառայության աշխատակիցը, որի գործն այդ պահին մեր «օրինազանց» հայրենակիցներին կարգ ու կանոնի ընտելացնելն էր, արգելեց ինձ լուսանկարել՝ դեսպանատունը չի կարելի լուսանկարել: Բացատրեցի, որ ինձ հետաքրքրողը դեսպանատունը չէ եւ ընդամենը մարդկանց բազմությանն եմ ուզում լուսանկարել: Աշխատակիցը պնդեց, որ նաեւ մարդկանց չի կարելի լուսանկարել ո՛չ առջեւից, ո՛չ թիկունքից:

ԱՄՆ դեսպանատան մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի բաժնի տնօրեն Ջոն Բալյանը իրավացի համարեց անվտանգության աշխատակցի մոտեցումը: Ավելացրեց, որ լուսանկարել թույլատրելի է միայն իր ներկայությամբ, եւ արգելքը դեսպանատան անվտանգության նկատառումով է դրվել: Չնայած արգելքին՝ ես առանց դժվարության լուսանկարեցի բազմությանը, բայց անցել է երկու օր ու դեռեւս հայտնի չէ, թե իմ այդ քայլով ինչպիսի՞ հարված եմ հասցրել դեսպանատան անվտանգությանը:

Դժվարանում եմ հավատալ, որ մամուլի ազատության սկզբունքները քարոզող Ամերիկան կարող է ընդունելի համարել այդպիսի մոտեցումը, եթե նման խոչընդոտներ ստեղծեին իր երկրի լրագրողի համար: Նման վերաբերմունք չդրսեւորվեց նաեւ հայ լրագրողների նկատմամբ՝ Միացյալ Նահանգներում անարգել լուսանկարել ենք Սպիտակ տունը, Կոնգրեսը, օտարերկրյա դեսպանատները: Նշվածներից չի զատվում նաեւ Պենտագոնը: Եթե լուսանկարելու սահմանափակումներ չկան իրենց երկրում, ինչո՞ւ որոշեցին, որ մեր երկրում պետք է դա կիրառեն: Հայաստանում ԶԼՄ-ների մասին օրենքը նույնպես լրագրողների համար սահմանափակումներ չի նախատեսում եւ արգելել՝ կնշանակի խոչընդոտել լրագրողի մասնագիտական պարտականությունների կատարմանը: Ա՞յդ է ԱՄՆ-ի քարոզած մամուլի ազատությունը:

Ս. Պ.

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Նոր սերնդի որոնումներում

Տարիներ առաջ ԵՊՀ բանասիրական ֆակուլտետում հյուրընկալված գրող-հրապարակախոս Վարդգես Պետրոսյանին հարց տվեց 80-ականների երիտասարդ սերնդի մասին։ Գրողի ձեւակերպումը պարզ էր ու դիպուկ. «Մեր երիտասարդությունը ոչ այնքան լավն է, որքան իրենք են կարծում եւ ոչ այնքան վատը՝ որքան կարծում են ավագները»։

Երիտասարդությունը, նրան առնչվող հիմնահարցերը, որպես կանոն, անտեսվում են հայաստանյան իշխանությունների, հասարակական-քաղաքական կառույցների, հաճախ նաեւ՝ մամուլի կողմից։ Սա անարդարացի վերաբերմունք է այն սերնդի նկատմամբ, որի վրա է վաղը դրվելու Հայաստանի հանդեպ պատասխանատվությունն ու իրավունքը։ Ապահովագրվա՞ծ են արդյոք նրանք նախորդ սերունդների սխալները չկրկնելուց, ի զորու՞ են արդյոք կյանքի կոչելու նոր արժեքները, զգու՞մ են իրենց երկրի տեր, «պահանջարկ» ունե՞ն նրանք որպես ապագա մասնագետներ, ընդհանրապես՝ ինչպիսի՞ն է այսօրվա երիտասարդը, ինչ խնդիրներ են նրան հուզում։ Այս եւ այլ հարցերի պատասխաններն են որոնում երիտասարդները ստորեւ ներկայացվող «Երիտասարդական ԱԶԳ-ում»։ Մեր առաջարկով եւ «Ազգ»-ի խմբագրության պատրաստակամությամբ ու աջակցությամբ այսուհետ յուրաքանչյուր ամիս «Ազգի»-ի երկու էջերը կզբաղեցնեն երիտասարդները՝ վեր հանելով ու քննարկելով իրենց հուզող խնդիրները։

Այս համարի նյութերի հեղինակները ԵՊՀ լրագրության ֆակուլտետի ուսանողներն ու այս տարվա շրջանավարտներն են։ Սա բնավ չի նշանակում, թե ցանկը չի կարող ընդլայնվել՝ ներառելով բոլոր այն երիտասարդներին, ովքեր ասելիք ունեն։ Հեղինակները նյութերը կարող են բերել Մամուլի ազգային ակումբ (Արցախյան-2, 10-րդ հարկ, հեռ. 56-91-58) կամ «Ազգ»-ի խմբագրություն (Հանրապետության 47)։

ՆԱԻՐԻ ՄԽՐՏՉՅԱՆ
«Երիտասարդական Ազգ»-ի պատասխանատու

ԳՈՐԾԱԶՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

Երիտասարդություն. առավելությո՞ւն, թե՞...

Գործազրկության վնասները

Մի ժամանակ «անհոգ երիտասարդություն», «սպառողական հոգեբանություն» արտահայտությունները խիստ գործածական էին ու դիպուկ։ Հիմա դժվար է գտնել մի բառակապակցություն, որը բնորոշի երիտասարդությանը. նրանք այսօր թվում են կամ ծայրաստիճան անհոգ կամ չափից ավելի հոգսաշատ։

Եվ գործազրկությունն այն հիմնախնդիրներից է, որին բախվում է այսօր երիտասարդը։

Գրանցում են

Ըստ աշխատանքի եւ զբաղվածության հանրապետական ծառայության տվյալների հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ գործազրկության մակարդակը հանրապետությունում 11 տոկոս է կազմել։ Գրանցված 159.833 գործազուրկներից մինչեւ 18 տարեկան է 1342-ը, 18-22 տարեկան՝ 12.093-ը, 22-30 տարեկան՝ 34269։ Այսինքն գործազուրկների մոտավորապես 1/3-ը երիտասարդներ են։ Սա, իհարկե, ամբողջական պատկերը չէ, քանի որ գործազուրկ երիտասարդների մեծ մասը թերեւս գրանցված չէ վերոնշյալ ծառայությունում։

Առաջարկում եւ պահանջում են...

Վերջին ժամանակներս բացվեցին գործատուի եւ գործառուի միջեւ միջնորդ զանազան գրասենյակներ։ Դրանց հիմնական այցելուները երիտասարդներ են, եւ ամենեւին ոչ այն պատճառով, որ ավելի են վստահում նրանց։ Ուղղակի փոխվել է ոչ միայն մասնագիտությունների, այլեւ տարիքի պահանջարկը։ Պահանջվում են 18-25 տարեկան քարտեզ, հիմնականում բարձրագույն կրթությամբ, անգլերենի եւ համակարգչի իմացությամբ երիտասարդներ։ Մասնագիտությունների ցանկն այնքան էլ բազմազան չէ. մատուցող-մատուցողուհիներ, պարտուղարուհիներ, թարգմանիչներ, համակարգչային օպերատորներ։ Գրասենյակը, ստանալով աշխատանքի առաջարկ, ընտրում է դրան համապատասխանող երիտասարդի եւ «ուղեգրում»։ Սակայն ամեն ինչ այնքան էլ հեշտ չէ, որքան թվում է։ Զավեշտական դեպքեր հաճախ են լինում։ Երիտասարդ մի աղջիկ գրասենյակից «ուղեգրվում է» սրճարան՝ որպես մատուցողուհի։ Սակայն տեղում պարզվում է, որ երիտասարդ մատուցողուհու աշխատանքային փորձը դեռ բավարար չէ, անհրաժեշտ է բարձրագույն կրթություն եւ անգլերենի իմացություն։ «Ի՞նչ կապ ունեն դրանք մատուցողուհու մասնագիտության հետ» կհարցնեք։ Պարզվում է, որ անմիջական չէ՞ որ հնարավոր է սրճարան այցելի մի արտասահմանցի եւ ցանկանա իմանալ, թե որքա՞ն է կազմում մեր հանրապետության համախառն ներքին արդյունքը, որո՞նք են ՀՀ արտաքին քաղաքականություն իրականացնող մարմինները կամ էլ խնդրի հիշեցնել, թե ինչպես էր Պալը մեկնաբանում «քաղաքականություն» հասկացությունը եւ այս ամենը մաքուր բրիտանական առոգանությամբ։ Գործառուն եւս է վերադարձնում «ուղեգիրը» եւ սպասում հաջորդ աշխատանքի առաջարկին, որը գուցե թե ամսվա վերջին կլինի։

Մամուլով կամ զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներով հրապարակվող հայտարարությունները եւս չեն սփոփում. կամ հերթական «հերբալայֆն է», կամ էլ «սեփական մեքենայով վարորդ»։ Երբեմն երիտասարդներն իրենք են հայտարարություն տալիս. «25 տարեկան եմ, բարձրագույն կրթությամբ, համակարգչի եւ անգլերենի իմացությամբ, փնտրում եմ աշխատանք», կամ ավելի կոնկրետ. «կցրեմ ֆիզիկայի ֆակուլտետի ուսանողների կուրսային եւ ավարտական աշխատանքներ»։ Սակայն այստեղ էլ առաջարկը գերազանցում է պահանջարկը։

Փաստորեն միայն առաջին հայացքից է թվում, թե երիտասարդներն ավելի հեշտությամբ աշխատանք կգտնեն։ Գործատուն պահանջում է 18-25 տարեկան, բայց բարձրագույն կրթությամբ եւ աշխատանքային փորձով երիտասարդներ, սակայն 18-20 տարեկանները կամ դեռ ուսանող են կամ էլ աշխատանքային փորձ չունեն։ Իսկ եթե գործատուները հրաժարվեն աշխատանքի ընդունել աշխատանքային փորձ չունեցողին, էլ ինչպե՞ս վերջինս փորձ ձեռք կբերի։ Նույնիսկ չի կարող գործազուրկ գրանցվել, որովհետեւ դրա համար էլ առնվազն մեկ տարվա ստաժ է անհրաժեշտ։ Կանգնելով այս փակ շրջանի առաջ երիտասարդները...

... հեռանում են

Հայրենիքում աշխատանք գտնելու հույսը կորցրած մեկնում են արտագնա աշխատանքի. Ռուսաստան «շինարարության վրա» աշխատելու, Գերմանիա՝ «Կարմիր խաչին» հանձնվելու, Հոլանդիա՝ որպես փախստական, ԱՄՆ՝ նույնիսկ առանց ճանապարհածախսի (հնարամիտ ֆիրմաները սեփական միջոցներով մարդկանց տանում են «ավետյաց երկիր», այնտեղ էլ վերջիններս մեկ-երկու ամսվա ընթացքում գումարը վերադարձնում են)։ Օտար ափերում եթե բախտը ժպտա՝ աշխատանք կգտնեն կամ չեն գտնի, մի դեպքում կօգնեն հայրենիքում մնացած հարազատներին, մյուս դեպքում կհամալրեն տեղի գործազուրկների բանակը, կամ որ ավելի սարսափելի է՝ բանտերը, սեփական անձի եւ հայրենակիցների նկատմամբ ոչ այնքան բարենպաստ կարծիք ստեղծելով։

Փաստն արձանագրված է, անհրաժեշտ է ելքեր որոնել եւ հնարավորինս արագ, այլապես փողոցներում կհանդիպենք միայն տարեց մարդկանց։

ԾՈՎԻՆԱՐ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Քաղաքականությունն այնքան էլ ծակ փիլիսոփայություն չէ

«Ի՞նչ է քաղաքականությունը» հարցի պարզ եւ ամբողջական պատասխանը գիտական ձեւակերպմամբ այսպիսին է. «Շարժուն, սահող երեւույթ, որի սկիզբն ու հանգուցալուծումը կապված է քաղաքի, պետության հետ»։

Իսկ ինչպե՞ս է այսօր ընկալում հայ երիտասարդությունն այդ բարդ եւ շարժուն երեւույթը, այդ սահող երեւույթին վաղը թափ տվողը։

Այս հարցի վերաբերյալ ամբողջական պատասխան ստանալու համար հարցում անցկացրի շուրջ հիսուն տարբեր տարիքի երիտասարդների միջեւ։

Հարցմանը մասնակցող երիտասարդներից մեկի կարծիքով, «քաղաքականությունը քչի կծիկ է երկու ծայրով», բնականաբար, որոնցից մեկը քաղաքականությունն իրականացնողների ձեռքում է, իսկ մյուսը նրանց, ում վրա իրականացվում է։ Երիտասարդներից մի քանիսի պատկերավոր մտածողությամբ էլ քաղաքականություն ասվածը խեցգետնի, կարապի եւ գայլաձկան մասին հայտնի առակի իրական պատկերն է, եւ իրականացնողներից յուրաքանչյուրը ձգտում է այն հնարավորինս ծառայեցնել իր շահերին՝ արհամարհելով հասարակականը։ Այսինքն այն շահը, որը հարգելու եւ բարձրացնելու համար է մոգոնված քաղաքականություն կոչված գլուխը, ուստի եւ շնչակտուր այս քաոսի պայմաններում առաջանում է կաշառի մրցավազք քաղաքական շրջանակներում, որն էլ խայծ է հանում հասարակության այդ մրցավազքին մասնակցելու իրավունքի վրա։

Մի երիտասարդ ասաց, որ քաղաքականություն ասվածը «կեղծիքի եւ թյուրիմացության վրա կառուցված խաբեություն է, իսկ այն իրականացնողները այդ կեղծիքն ու թյուրիմացությունը պաշտպանող «զինյալներ»։ Թող հա Արիստոտելն ու Պլատոնը կոկորդ պատռեն, ասելով, թե «քաղաքականությունը սուրբ առաքելություն է, եւ այն իրականացնողները պետք է ունենան արդար խիղճ եւ մաքուր ձեռքեր», մեկ է, այս խոսքերը հնչել եւ հնչում են իբրեւ զառանցանք, ծակ փիլիսոփայություն։

Ոմանց կարծիքով էլ քաղաքականությունը նման է նահապետական ընտանիքի, որտեղ «ընտանեկան ամենատարրական հարաբերությունները կարգավորվում են բնազդով, ավանդույթներով, եւ որտեղ բացակայում են սթափ գիտակցությունն ու սառը դատողությունը»։ Այսինքն քաղաքականությունն իրականացվում է դեռեւս հնագույն ժամանակներից եկող ավանդույթներով եւ մի փոքր շեղումն այդ քարացած ավանդույթներից կարող է աղետալի հետեւանքներ ունենալ։ Եթե ինչ-ինչ հասկանիշներ բնորոշ են եղել քաղաքականության անցյալում, ապա դրանք նույնքան կենսունակ են նաեւ այսօր, փոխվել են միայն դրանց դրսեւորման չափանիշները։

Մեկ այլ երիտասարդի դիպուկ ձեւակերպմամբ «քաղաքականությունը թատրոն է, որտեղ դերերը բաժանված են խիստ անհամապատասխան դերասանների միջեւ, որտեղ 12 տարեկան աղջկա դերը կարող է խաղալ (կամ խաղում է) 67-ամյա տիկինը, որտեղ, ասենք, Լիր արքայի դերը կարող է խաղալ անտաղանդի մեկը, իսկ աղախնի էպիզոդիկ կերպարը կարող է մարմնավորել տաղանդավոր մի դերասան» (ընդ որում՝ այդ դերասանը հաճախ կարող է նաեւ դեր չստանալ)։ Ուստի դերերի նման բաժանումը եւ դերասանների անհամապատասխան խաղը կվաստակի հանդիսատեսի ոչ թե ծափահարությունը, այլ «լռիկահարությունը»։

Երիտասարդների ճնշող մեծամասնության կարծիքով այսօր գրեթե կամ ընդհանրապես չկա քաղաքականություն, ավելի շատ առկա է ապաքաղաքականացվածությունը, որի պայմաններում ամեն ինչ արվում է տորպելու արդար եւ օրինական քաղաքականության նոր-նոր նշմարվող ծիլերը։ Իսկ մի քանիսն ընդհանրապես չկարողացան պատասխանել վերը նշված հարցին՝ բերելով կցկտուր, ոչինչ չասող սահմանումներ։ Ոմանք էլ քաղաքականություն ասելով հասկանում էին սոսկ քաղաքական կուսակցություններ եւ կամ նրանց գործունեության հիմնական ոլորտները։ Քաղաքականության նման ըմբռնումը նկատի ունենալով՝ քննարկվող հարցի շարունակությունը եղավ նաեւ հարցումը քաղաքական կուսակցությունների վերաբերյալ, թե հարո՞ւմ են արդյոք որեւէ կուսակցության, ընդունո՞ւմ են դրանցից որեւէ մեկի գաղափարախոսությունը, դավանած սկզբունքները։

«Ի՞նչ է քաղաքական կուսակցությունը» հարցին բոլոր երիտասարդները տվեցին միօրինակ պատասխաններ՝ «սուտասանների միություն» կամ «պղտոր ջրում ձուկ որսացողներ» կամ էլ «ջուր ծեծող առանց այդ էլ ծեծված անդամալույծներ», որոնք մի բան ասում եւ մի այլ բան են անում, կեղծում են իրենք իրենց, դավաճանում են իրենց «հասարակությանն անմնացորդ ծառայելու» «սուրբ» պատգամը եւ իրենց անձնապաշտ գոյությունն են քարշ տալիս։ Իսկ «Հարո՞ւմ եք որեւէ կուսակցության» հարցին միանշանակ հետեւեցին բոլորի կտրուկ պատասխանները՝ «ոչ, չեմ ուզում ուղեղս թմրեցնել սուտի-մուտի լոզունգներով եւ ոչ էլ ուզում եմ սուտասանի կամ կեղծարարի համբավ վայելել եւ ճակատիս էլ դաջված ունենալ ծեքծեքուն, ֆրեզերեն կամ չինարեն հնչողությամբ հապավումների պիտակները, ասել կուզեմ՝ ՀՅԴ, ԱԺՄ, ՀՌԱԿ, ԻՄ, ՍԻՄ, ԱԻՄ, ՀԺԿ, ՀՀՇ, ՀՀԿ»։

Քաղաքական կուսակցությունների եւ, առհասարակ, քաղաքականության նկատմամբ ունեցած նման վերաբերմունք արտահայտող պատասխաններից հետո տրամաբանորեն անիմաստ կլիներ երիտասարդներին տալ «Զբաղվո՞ւմ եք արդյոք քաղաքականությամբ» հարցը, ասել է, թե քննարկվող թեմայի հետ կապված ամենահրատապ հարցը։ Այնուհանդերձ, ինչպես նաեւ այս հարցը եւ պատասխանները եղան նույնքան կծու ծաղրական, որքան նրանց վերաբերմունքն էր քաղաքականության նկատմամբ. «Տրամաբանորեն արդեն պարզ է, որ ոչ եւ ոչ էլ առանձնապես ցանկություն կամ անհրաժեշտություն եմ զգում զբաղվելու այդ գնդաբանությամբ, քանզի զբաղվողները ոչ միայն նույն տեղում դոփող ձիերի օրինակն են կրկնում, այլ նրանցից եւ ոչ մեկին գայսօր այդպես էլ չհաջողվեց սայլը տեղից շարժել, բնականաբար, ոչ միասնական լինելու պատճառով»։

Այդի քաղաքական կացութաձեւում առկա խորացող խութերին եւ կտրուկ վայրէջքներին դեմ առնող ներկայիս երիտասարդության նման վերաբերմունքը քաղաքականությանը սպառնում է թափ չտալ այդ «շարժուն, սահող երեւույթին»՝ վտանգելով դրա կենսունակությունը եւ կամ «խոպան վերացումը քաղաքակրթության պատմությունից»։

ՏԵԳՐԱՆԵ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Ռեկորդի արժանացող ինքնաոչնչացում

Ինչո՞ւ են հատկապես երիտասարդները լքում Հայաստանը: Փորձեցինք հարցնել մի քանի տասնյակ երիտասարդների: Հարցվածները պատահական երիտասարդներ են, տարբեր մասնագիտություն ընտրած ուսանողներ: Նշենք, որ պատասխանները շատ անգամ կրկնվել են, քանի որ արտագաղթի պատճառները բոլորի համար գրեթե նույնն են: Հարցումներից պարզեցինք, որ երիտասարդները հիմնականում լքում են Հայաստանը ներկա սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի պատճառով: Շատերը նույնիսկ առանց նախապես ծրագրելու, թե ո՞ւր են գնում, որ առաջ շտապում են թողնել հայրենիքի սահմանները: Արտագաղթի գլխավոր գործոնը, երիտասարդների խորին համոզմամբ, աշխատատեղերի բացակայությունն է, հետեւաբար նաեւ համատարած գործազրկությունը, որը ժանտախտի պես մխրճվել է հանրապետություն: «Այսօր երիտասարդը, սովորելով որեւէ բուհում եւ համապատասխան մասնագիտություն ձեռք բերելով ոչ մի հեռանկար չունի իր ստացած գիտելիքը պրակտիկ օգտագործելու՝ այսինքն աշխատելու», հնչեց պատասխաններից մեկում: Իսկ այն երիտասարդները, որոնց հաջողվել է աշխատանք գտնել, հավաստացնում են, որ դրանք սոսկ կարճաժամկետ պայմանագրային նախաձեռնություններ են: Նրանց կարծիքով էլ Հայաստանը զրկվում է երիտասարդ սերնդից, քանի որ այստեղ ո՛չ ուսանողի, ո՛չ դպրոցականի, ո՛չ զինակոչիկի եւ առհասարակ ոչ մեկի իրավունքները պաշտպանված չեն: Դրանք ամեն քայլափոխի ոտնահարվում են արտոնյալ խավի կամ հատուկ ընտրյալների կողմից: Եղան նաեւ պատասխաններ, որոնցում ասված էր, թե երիտասարդները հեռանում են, քանի որ «ուզում են մարդավարի ապրել, իսկ երկրում համապատասխան պայմաններ չկան դրա համար, մինչդեռ կյանքը եւ հատկապես երիտասարդությունը մարդուն մեկ անգամ են տրվում»: Հարցվածներից հինգը արտագաղթը կապեցին երկրի ապագայի նկատմամբ հույսի կորստի հետ եւ խոստովանեցին, որ հնարավորության դեպքում առանց վարանելու կլքեն Հայաստանը. «որովհետեւ այստեղ պայմաններ չկան մասնագետ դառնալու, ավելին՝ դառնալուց հետո էլ ըստ արժանվույն գնահատվելու»: Հարցումների ժամանակ հանդիպեցին նաեւ երիտասարդներ, որոնք մեղադրեցին իրենց հասակակիցներին, քանի որ նրանք երկրի կայացման դժվարին գործին չեն ուզում մասնակցել, այլ սեփական կաշին փրկելու համար են ելքեր փնտրում: Նրանք էլ խոստովանեցին, որ չեն էլ պատրաստվում լքել Հայաստանը, իսկ լքողների մասին արտահայտվեցին այսպես. «Գնում են՝ գնան, բայց թող իմանան, որ լավ չեն անում. բա հետո՞, վաղը մյուս օրը օտար հողում ինչե՞ր են անելու մի փոր հացի համար: Ընդ այդ մի կողմից էլ լավ է. Հայաստանին պետք չեն նման մարդիկ, որոնք երկրի լինել-չլինելու օրհասական պահին իրենցից բացի ոչինչ ու ոչ ոքի չեն էլ հաշվի առնում»: Եղան նաեւ պատասխաններ, հատկապես ուսանողության շրջանում, ըստ որոնց նրանց մի մասը պատրաստվում է ժամանակավոր թողնել երկիրը՝ արտերկրում համապատասխան գիտելիքներ եւ մասնագիտություն ստանալուց հետո դարձյալ վերադառնալու մտադրությամբ: Մի խումբ բորբոքված երիտասարդներ էլ կոչ էին անում բոլորին հեռանալ այստեղից, գնալ աշխատել ու ապրել այնտեղ, ուր ամեն ոք պաշտպանված կզգա իրեն, ուր կհարգվի սեփական «ես»-ն ու արժանապատվությունը: Պատահաբար հանդիպած հայրենադարձ երիտասարդներն էլ ունեին իրենց պատասխանը: Վերջիններիս համար հայրենիք ասվածը սրբություն է, որը ուրանալ երբեւիցե չեն կարող: Մի ուրիշ պատասխան էլ հնչեց, թե «Հայաստանը կարող է հանգիստ Գինեսի գիրք մտնել սեփական արտագաղթը կազմակերպելու ունակությամբ»: Սրանից թերեւս եզրակացնենք, որ Հայաստանն, իրոք, տխուր ռեկորդ է սահմանում: Ռեկորդ, ոչ թե վեր ընտված ունակությամբ, այլ որպես մի բացառիկ պետություն, որտեղ երիտասարդ սերնդի կարեւորությունն ու առկայությունը բոլորովին ավելորդ է:

ԳՈՀԱՐ ՎԵԶԻՐՅԱՆ

Եթե նախագահ լինեի...

Վերջերս երիտասարդության շրջանում անցկացված հարցումներից փորձեցի պարզել, թե ապրելով քաղաքական եւ տնտեսական լարված պայմաններում, արդյոք հայ երիտասարդները իրենց զգո՞ւմ են Հայաստանի հողի, ջրի տերը: Նրանք, ովքեր հարցին վճռականորեն «այո» էին պատասխանում, իրենց Հայաստանի հողի եւ ջրի տերը լինելը բացատրում էին նրանով, որ այդ հողի վրա են նրանց հայ կոչում, որ այդտեղ իրենց իրավունքներն ավելի շատ են, քան ցանկացած այլ երկրում: Մի մասն էլ ասում էր, թե այդ հողն ու ջուրը նրանք ժառանգել են իրենց պապերից եւ ուզած, թե չուզած դրա լիիրավ տերն են: Նրանց կարծիքով, հրաժարվել դրանցից՝ նշանակում է հրաժարվել հարազատ մարդկանցից, եթե նույնիսկ նրանք քեզ ծանր կացության մեջ են գցել:

Բնական է՝ ոչ բոլորն էին այդպես մտածում: Հանդիպում էին նաեւ այնպիսի տեսակետներ, համաձայն որոնց հայ երիտասարդն այսօր իր երկրում իրեն պաշտպանված չի զգում, կորցրել է հավատը իշխանությունների նկատմամբ. «Եթե մի երկրում քեզ չեն հարգում, ոտնահարում են քո իրավունքները, թույլ չեն տալիս կարծիքդ ազատ արտահայտել, կամ էլ այն ընդհանրապես հաշվի չեն առնում, ի՞նչ հողի ու ջրի տիրոջ մասին է խոսքը»: Նրանք պնդում էին, որ «Հայաստանում այսօր ամեն ինչ վաճառքի է հանված», ամեն ինչ տալիս են արտասահմանցիներին, չի մնացել մի բան, որ ի սրտե ասես՝ «այ, սա մերն է»: Կամ ինչպես մի երիտասարդ ասաց՝ «Կոնյակի գործարանն առել են, «Արմենիան» առել են, ամեն ինչ առել են, էլ ո՞րն ա իմը, մեր բակի մի կտոր ա՞ղբը, մեր բակի էն մի կտոր տե՞ղը: Ոչինչ, դարդ մի արա, էդ էլ կառնեն»:

Հետաքրքիր էին նաեւ Աբխազիայից եկած հայ ուսանողների կարծիքները հայրենի հողի ու ջրի վերաբերյալ: Նրանց մի մասը միանշանակ պնդում էին, որ իրենք այս հողի եւ ջրի տերը չեն եւ Հայաստան եկել են միմիայն կրթություն ստանալու նպատակով, այն էլ՝ ծնողների դրդմամբ:

Նույնը չես կարող ասել Սիրիայից եկած հայ երիտասարդների մասին, որոնք միայն Հայաստանում են իրենց զգում մայր հողի վրա:

Հարցումներից պարզ դարձավ, որ թեպետ որոշ երիտասարդներ իրենց զգում են այս հողի, ջրի տերը, չունեն անհրաժեշտ լծակներ երկրին ինչ-որ բանով օժանդակելու, օգնելու համար: Այստեղից էլ բնականորեն առաջացավ երկրորդ հարցը՝ «Ի՞նչ կանեին մեր երիտասարդները, եթե լինեին Հայաստանի նախագահը, եթե ունենային այն անհրաժեշտ լծակները, որոնց օգնությամբ կկարողանային բարելավել երկրի վիճակը»:

«Առաջին հերթին նոր աշխատատեղեր կստեղծեի, կփորձեի գոնե որոշ չափով զարկ տալ արդյունաբերությանը, որով, իմ կարծիքով, կլուծվեին բոլոր տեսակի սոցիալական խնդիրները», ասում էին նրանցից շատերը:

Մի մասն էլ նախագահ լինելու դեպքում կձգտեր ամուր հիմք ստեղծել ժողովուրդ-նախագահ փոխհարաբերությունների համար, ինչն այսօր բացակայում է մեզանում: Կփորձեին միջոցներ ձեռնարկել արտագաղթը կասեցնելու համար, նույնիսկ նպաստավոր պայմաններ ստեղծել ներգաղթի համար, մարդկանց կապահովեին գոնե նվազագույն աշխատանքով:

Ոմանք էլ ասում էին, թե նախագահ լինելու դեպքում առավել շատ ուշադրություն կդարձնեին ՀՀ կրթական համակարգին, բավականին տեղ կհատկացնեին երիտասարդության դաստիարակչական աշխատանքներին եւ պայմաններ կստեղծեին Հայաստանում երիտասարդ սերնդի զարգացման ու ձեւավորման համար, ի վերջո, նրանք են Հայաստանի ապագան: Բացի այդ, ամեն ինչ կանեին, որպեսզի մինչեւ նախագահական աթոռն զբաղեցնելը, հասարակությանը շռայլած նախընտրական խոստումների գոնե 10 տոկոսը նախագահ ընտրվելուց հետո իրականություն դառնար:

Հարցվողներից ոմանք էլ, եթե նախագահ լինեին, կփորձեին երբեմն լսել եւ ընդունել խելացի, օգտակար խորհուրդները, ինչպես նաեւ մեկընդմիշտ կորոշեին՝ ինչպիսի՞ արտաքին քաղաքական ուղղություն ընտրել՝ դեպի Ռուսաստա՞ն, թե՞ դեպի Արեւմուտք: Մի երիտասարդ էլ նկատեց. «Երկրիս համար կանեի այն, ինչ ընտանիքիս համար: Աչալուրջ եւ ուժեղ նախագահ կլինեի, նախարարներին էլ խելքի կբերեի»:

Տեսակետներ, դիրքորոշումներ, որոնք մտածելու տեղիք պիտի տան...

ՄԱՐԻՆԱ ՕՀԱՆՋԱՆՅԱՆ

Սերը, ցավոք, ուրիշ է

Մենք՝ հայ երիտասարդներս, սիրում ենք լավ հագնվել: Իսկ ի՞նչ է նշանակում «լավ հագնվել»: Ամերիկացի երիտասարդի համար, օրինակ, լավ հագնվել նշանակում է հագնել հարմարավետ հագուստ, ֆրանսիացու համար՝ հագնվել ճաշակով, ռուսի համար՝ թանկ: Իսկ ինչո՞վ է առաջնորդվում հայ երիտասարդը:

Հայաստանում նորաձեւությունն այնքան էլ բազմազան չէ, կարելի է ասել միապաղաղ է ու կրկնվող: Համատարած սեւին այսօր փոխարինելու են եկել մանուշակագույնը եւ վարդագույնը: Բավական է նշել, որ իմ 36 զրուցակիցներից միայն 21-ը նախընտրեցին այս գույները, 5 հոգի մնացել էին հարազատ սեւին, եւ միայն մեկն ասաց, որ սիրում է ոտքից գլուխ դեղին հագնել կամ էլ կանաչ: Մնացած 9-ը տղաներ էին եւ, բնականաբար, վարդագույնի ու մանուշակագույնի նկատմամբ թուլություն ունենալ չէին կարող: Ինչեւէ, մի կողմ թողնենք գույները: Իսկ ի՞նչ են մտածում հայ երիտասարդները իրենց ոճի մասին: Կարծիքները պարզեցնելու չափ ինքնատիպ էին:

Երբ իրավաբանական ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի մի ուսանողուհու հարցրի, թե ի՞նչ ոճի հագուստ է նախընտրում, լուրջ հայացք ընդունելով պատասխանեց.

- Դե, իհարկե, կլասիկ, միմիայն կլասիկ:

Նրա հագուկապից դատելով, պատասխանը միանգամայն անտրամաբանական էր:

- Ներեցեք տգիտությանս համար, իսկ ո՞րն է «կլասիկ ոճը»:

- Դե, էն, որ լինում է երկար, փոփոխկներով, ուլունքներով:

Ինչպես պարզեցինք, մեր երիտասարդները «կլասիկ» ոճից բացի հագնվում են նաեւ «սպորտային» ոճով: Իսկ սպորտայինի մեջ մտնում են կարճ (չափից դուրս կարճ) շրջազգեստները եւ նեղ՝ մինչեւ կոճերը կամ էլ ծնկները հասնող վարտիքները: «Սպորտային» ոճի մեջ, ինչպես համոզված են մեր աղջիկները, կառուցվածքն ավելի գեղեցիկ է: Ոտքերը ավելի երկար են երեւում, եւ իրենք էլ դառնում են ավելի նիհար ու սլացիկ: Մինչդեռ մոդելյորները պնդում են հակառակը:

Հայաստանի երիտասարդների հագուկապի մասին զարմանքով են խոսում Ամերիկայից եկած հայ երիտասարդները: «Հայաստանի աղջիկները, ասում են նրանք, ջանք չեն խնայում այս կամ այն դերասանուհուն նմանվել, բայց եթե դերասանը 3 հարկանի կոշիկներ է կրում 1 կամ 2 ժամ, ապա հայ աղջիկները պատրաստ են կրել դրանք ողջ օրը»:

Այո, ողջ օրը, եւ հոգ չէ, որ դա անհարմար է, միայն թե մեր տղաներին դուր գա: Իսկ ի՞նչ են մտածում այդ մասին հայ տղաները: Նրանց դու՞ր է գալիս:

- Էհ, ի՞նչ կա որ, թող հագնեն, լավ են անում, որ հագնում են, ասում էր մի երիտասարդ, որ թեպետ խոսում էր ինձ հետ, բայց աչքն անվերջ զգում էր աջ ու ձախ:

- Իսկ ի՞նչ կանեիք, եթե ձեր քույրը...

Ու այստեղ նրա դեմքի արտահայտությունը կտրուկ փոխվեց:

Մի խոսքով, ընկնելով նորաձեւության մի «բազմազան» աշխարհ, ծանոթանալով «կլասիկ» եւ «սպորտային» ոճերի հետ ես վերջնականապես շփոթվեցի ու նորից համոզվեցի, որ սերը, ցավոք, ուրիշ է:

ՔՐԻՍՏԻՆԵ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԵՈՒԹՅՈՒՆ-1700

Կազմակերպումը ձեզնից, մասնակցությունը՝ մեզնից

Մինչ մեր բարձրաստիճան այրերն աթոռակռիվ են տալիս՝ ժամանակը կանգ չի առնում: Մոտենում է 2001 թ., ասել է թե՝ մոտենում է Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակը:

Քրիստոնեության 1700-ամյակը թերեւս ամենալավ առիթն է աշխարհին մեր հոգեւոր արժեքներն ըստ արժանվույնս ներկայացնելու համար: Այդ առիթը չպետք է բաց թողնել: Անհրաժեշտ է իրականացնել որոշակի միջոցառումներ, կազմակերպչական, նախապատրաստական աշխատանքներ: Պետությունն ու եկեղեցին կարծես ինչ-որ բան նախաձեռնում են: Սակայն, ինչպես նշեց Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի տոնակատարությունների պետական հանձնաժողովի փոխնախագահ Խոսրով Հարությունյանը, Սամուելի ազգային ակումբում «այդ միջոցառումների կազմակերպումը ոչ բավարար մակարդակի վրա է գտնվում»:

Այնուամենայնիվ, ինչպե՞ս են պատրաստվում մասնակցել հայ երիտասարդները այդ տոնակատարություններին եւ ի՞նչ գիտեն մեր քրիստոնեական ավանդույթների մասին: Մեր հարցումներից պարզվեց, որ մեծահասակների կողմից երիտասարդների այդքան շահարկված իմացության մակարդակն այդքան էլ ցածր չէ:

Հարցմանը մասնակցած բոլոր երիտասարդներն էլ գիտեին, որ 2001 թ. նշվում է քրիստոնեության 1700-ամյակը, դեռ ավելին՝ բոլորն էլ գիտեին, որ քրիստոնեությունը Հայաստանում պետական կրոն է հռչակել 301 թ. Տրդատ թագավորը, բայց թե որ Տրդատն՝ 1-ին, 2-րդ, թե՞ 3-րդ, շատերը տարակուսում էին: Հարցմանը մասնակցածները, չնայած համարյա տեղյակ չէին, թե ի՞նչ միջոցառումներ են իրականացվելու, այնուամենայնիվ, կմասնակցեն դրանց, իհարկե, ոչ որպես ակտիվ կազմակերպիչ, այլ՝ պասիվ մասնակից:

Հայ երիտասարդներն արտահայտեցին նաեւ իրենց վերաբերմունքն աղանդավորական շարժումների մասին: Բոլորի վերաբերմունքն էլ բացասական էր: Միայն մեկը նշեց, որ «նորմալ է վերաբերվում այն աղանդավորներին, որոնք գիտակցված են դրան դիմում, այլ՝ ոչ տիրողաբար»: Սակայն կար նաեւ այսպիսի կարծիք. «Դրանց բոլորին վառել է պետք»:

Միջոցառումների կազմակերպման հարցերով թող զբաղվեն բարձրաստիճան այրերը, իսկ երիտասարդությունը, այնուամենայնիվ, պատրաստ է իր մասնակցությունը ցուցաբերել:

ՇՈՒՇԱՆ ՄԵԺԼՈՒՄՅԱՆ

Դարձյալ սիրո մասին

Հնուց ի վեր տիրապետողն այն համոզմունքն է, որ սիրո հարցում պետք է տղամարդը նախաձեռնություն հանդես բերի: Եվ եթե զարգացած երկրներում հակառակը սովորական երեւույթ է դարձել, ապա մեզանում, խոստովանենք, դեռեւս ընդունված չէ, որ կինն առաջինն իր զգացմունքներն արտահայտի: Այսպես, թերեւս, հիմնականում մտածում են մեր մեծերը: Իսկ ի՞նչ են մտածում երիտասարդները: Փորձեցինք պարզել նրանց տեսակետը: Հարցված աղջիկների մեծ մասը կարծում է, որ սիրո խոստովանությունն առաջինը իրենք չեն անի: Պատասխանը հիմնականում հիմնավորված է, որ ճիշտ չեն ընկալվի եւ կարող են հեգնանքի արժանանալ: Սա թերեւս խոսում է մեզանում՝ աղջիկների մեջ անլիարժեքության բարդույթի խորացման մասին: Սակայն հարցվողների մեջ կային աղջիկներ, որոնք կարող են առաջինը խոստովանել իրենց սերը: Համենայն դեպս ասենք, որ նրանց պատասխաններում էլ գերակշռողը ոչ թե անմիջական արտահայտչամիջոցն էր՝ խոսքը, այլ վերաբերմունքով հասկացնելը: Ասենք, որ գտնվեց մեկը, որն առանց տատանվելու պատրաստ էր իր սիրո օբյեկտին համարձակորեն հայտնել սերը:

Որքան էլ զարմանալի է, տղաները նորմալ են համարում գեղեցիկ սեռի կողմից առաջին քայլ կատարելը: Պատճառաբանվում է սեռերի իրավահավասարությունը: Հետաքրքրական է, որ տղաների մեջ տարածված է նաեւ այն մտավախությունը, որ նման քայլի կդիմեն անլուրջ աղջիկները: Հավանություն չտվողներից մեկն արտահայտեց այն տեսակետը, որ առաջինը խոստովանողը հետագայում էլ ընտանեկան հարաբերություններում նախաձեռնողն ու ընտանիքի դեկն իր ձեռքը վերցնողը կլինի:

ՆԱՌԱ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԱԶԳ

Մշակույթ

Պիտի խնդանք

Նոր բեմադրություն ԵԴԹ-ում

Կատակերգությո՞ւն է խաղացվում, թե՞ ողբերգություն. դժվար է տարբերակել: Անշուշտ ծանոթ են խոսքերը, տեսարանները, իրավիճակները, անկասկած Հակոբ Պարոնյան է: Բայց միայն Հակոբ Պարոնյա՞ն է: Ոչ: Բեմից հնչում են Գարեգին Նժդեհի խոսքերը, Արմեն Շեկոյանի բանաստեղծությունները, Արմեն Խանդիկյանի քառատողը: Երաժշտությունը՝ արեւմտաեվրոպական ժամանակակից եւ հայկական, ազգային, Պոլսի երաժշտական ֆոլկլորին հասնող... Ու այս ամենին հետեւում ես համակ ուշադրությամբ, ինչպես ինքը մեծն Պարոնյանը կասեր «մի աչքում արցունք, մյուսում ծիծաղ»: Ու այս ամենը Հրաչյա Ղափլանյանի անվան Երեւանի դրամատիկական թատրոնում արել է Ռոբերտ Հարությունյանը, բեմադրել է «Կատակերգություն» ըստ Հակոբ Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանների»: Ու այս «Կատակերգությունը» ղեկավարել է թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ Արմեն Խանդիկյանը: Ու այս ամենը նվիրվել է Երեւանի դրամատիկական թատրոնի հիմնադիր Հրաչյա Ղափլանյանի հիշատակին:

– Բեմադրությունն արվել է ըստ «Մեծապատիվ մուրացկանների», ասում է Ռոբերտ Հարությունյանը: Սակայն այստեղ կհանդիպեք հատվածների, որոնք քաղված են Պարոնյանի բոլոր գործերից:

– Ես համոզված եմ, որ Պարոնյանը տիրապետում էր մոլիերյան ողջ դրամատուրգիայի փայլուն տեխնիկային, ասում է Արմեն Խանդիկյանը: – Պարոնյանի ծիծաղն իզուր չէ: Պարոնյանի դրամատուրգիան շատ ավելի մեծ խորություններ ունի: Մենք դեռեւս Պարոնյանի ստեղծագործության մեկնաբանության որոշակի մշակված ստերեոտիպն ունենք մեր մեջ: Պարոնյանը «մազալու» բաներ չի գրել, չի գրել միայն ծիծաղ շարժելու համար: Բայց մեր բեմադրության մեջ ծիծաղ լինում է այնքանով, որքանով պահանջում են իրավիճակները: Բայց կերպարներից ոչ մեկն էլ ծիծաղելի մարդու կերպար չէ, այսպես ասած «մազալու» չէ: Իրավիճակը, հանգամանքները, տվյալ հասարակությունն է ծիծաղելի: Սա, իհարկե, առաջին ներկայացումն է: Չգիտեմ, վաղը հանդիսատեսը ինչ կստիպի անել արտիստներին, վերջիններս ենթագիտակցորեն ինչպես կենթարկվեն դահլիճի թելադրանքին, բայց մենք կփորձենք ժանրային ծայրահեղությունների մեջ չընկնել:

Ինչպես Պարոնյանի մոտ Խմբագիրը, Դերասանը, Բանաստեղծը (ներկայացման ժամանակ այս երեք կերպարները հրաշալի է ներկայացնում Հովհաննես Բաբախանյանը), Քահանան ու Բժիշկը (Կարպիս Ճամյան), Լուսանկարիչը (Հովհաննես Թեքգյոզյան), մտավորականության ներկայացուցիչները հայտնվել են ծիծաղելի իրավիճակներում: Բայց ո՞վ ասաց, որ սովահար մտավորականը միշտ էլ այս վիճակներում չի լինում: Մեր օրերն ի՞նչ են ասում: Բայց եւ Պարոնյանը, եւ «Կատակերգության» հեղինակները մտավորականին չեն մեղադրում: Ցավում են նրա համար: Քանզի եթե մտավորականն է սովահար, մուրացիկ վիճակում, ապա մեծ ու լուսավոր գաղափարների, երազանքների մասին խոսելն անիմաստ է դառնում:

Անշուշտ տպավորիչ են Ռուբեն Կարապետյանի Աբիսողոմ աղան (նա մեր տեսած, մեր իմացած Աբիսողոմ աղան չէ, այլ տիպ է), Լեւոն Շառաֆյանի Մանուկ աղան, Հռիփսիմե Կիրակոսյանի Շողակաթն ու Շուշանը: Իսկ, ահա, Արմեն Բարսեղյանի Ուսուցիչը ամբողջովին ողբերգական կերպար է: Նա, ով մտահոգված է երեխաների դաստիարակությամբ, իր երկրի վաղվա օրով, փողին ու փողին կուլ գնացող մեծապատիվ մուրացկաններին, «ոտանավորեն առաջ», «կնիկեն առաջ» ամենքը կերակուր պահանջող, «բազմաթիվ ջրհորներու, էշերու, ծառերու», ոսկու տեր Աբիսողոմ աղային փրկել ցանկացող Արմեն Բարսեղյանի Ուսուցիչը մեզ այսօրվա մարդկանց փրկելու ճիգեր է անում: Կփրկի՞ նա մեզ... Իսկ մենք կուզենա՞նք փրկվել: Այս է խնդիրը: Երեւանի դրամատիկական թատրոնի նոր բեմադրությունն այս հարցն է տալիս: Ու մենք պիտի պատասխանենք:

Արմեն Բարսեղյանի Ուսուցիչը կամա թե ակամա դառնում է ներկայացման տանող կերպարը: Ու հենց նրա խոսքով էլ սկսվում է «Կատակերգությունը»: Դահլիճի հետ անմիջական կապ է ստեղծվում, որովհետեւ Ուսուցիչը դիմում է «թատերասեր պարոններին, օրիորդներին եւ տիկիններին, ազատահոս լրագրողներին, երեսփոխան էֆենդիներին, որ երբեմն աջակողմյան ու երբեմն ձախակողմյան կըլլան, երբեմն երկուքը մեկեն կըլլան եւ ոչ մին կըլլան...»: Երեւանի դրամատիկական թատրոնի դահլիճն այնքան նստատեղ ունի, որ հնարավոր կլինի տեղավորել մեր այսօրվա Ազգային ժողովի բոլոր պատգամավորներին (երեսփոխաններին): Մեզ հասած ոչ հավաստի տեղեկությունների համաձայն ԱԺ-ի բոլոր երեսփոխանները մի օր կոլեկտիվ դիտման են պատրաստվում:

Բայց քանի որ շատ-շատերն են ցանկանում այս ներկայացումը տեսնել (ըստ բանաստեղծ Արմեն Շեկոյանի՝ բոլոր նրանք, ովքեր «խրվել են այս կյանքի մեջ, այս պաղի ու այս տաքի մեջ, բիբլիական այս ծակի մեջ»), ապա երեսփոխանները պետք է շտապեն, որովհետեւ երեկ խնդում էին, «երեկվնե սկսյալ ամեն օր պիտի խնդան, եւ բոլորի համոզումն ուրիշ բան չէ, եթե ոչ համոզումն, թե մարդիկ այս դժբախտությամբ լի աշխարհի մեջ ամեն օր խնդալու պետք ունին, իսկ մեր ազգին հիմակվան վիճակին մեջ ամեն ժամ, ամեն վայրկյան խնդալու պետք ունինք: Խնդալով պիտի պաշտպանենք ժողովրդյան իրավունքը...»...

Ու այսպես պիտի խնդանք, այնքան խնդանք մեր թերությունների ու արատների վրա, որ բուժվենք:

Անշուշտ, բեմադրությունն անթերի չէ: Մեր կարծիքով, ոչինչ չէր պակասի, եթե Սափրիչի տեսարանը չլիներ: Դերակատարները երբեմն փակուղու առջեւ են կանգնում արեւմտահայերենի բառապաշարին լիովին չտիրապետելու պատճառով: Ամեն դեպքում հնարավոր է ամեն ինչ շտկել ժամանակի ընթացքում, ինչպես սովորաբար լինում է թատրոնում:

Ս. ԳԱԼՈՅԱՆ

ՄԵՐ ԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏՆԵՐԸ՝ ԱՐՏԵՐԿՐՈՒՄ

Հասմիկ Պապյանի 31-րդ դերերգը՝ Լեդի Մակբեթ

Առաջնախաղը՝ նոյեմբերի 18-ին, Բեռլինում

Դյուսելդորֆյան աշնան հարուստ երանգներն ու առատ անձրեւը դեռ չեն խունացրել մայիսի վերջերին քաղաքի կենտրոնական փողոցներում հայտնված ամենագունեղ ազդագիր-պաստառը՝ Վիոլետայի հմայիչ ժպիտով: Հանդիսատեսն անմիջապես կնկատի, որ օպերային բազմաթիվ աստղեր տեսած այս քաղաքին իսկապես ուրի՛շ մի հիացողություն է պարգեւել Հասմիկ Պապյանի Վիոլետան: Վերդիի «Տրավիատայի»՝ երկու տարի առաջ այս թատրոնում ներկայացված բեմադրությունը Պապյան երգչուհու հետ գերմանացիների առաջին ծանոթությունը չէր, բայց, երբ թատրոնի խաղացանկային ներկայացումների կոլաժային նոր ազդագիրը՝ Պապյան-Վիոլետայի մասնակցությամբ ցուցադրվում է այսքան երկար, թատրոնի մյուս պրեմիերաների գովազդը «մոռանալով», համոզված եմ՝ ազգային հպարտությանը զուգահեռ դուք էլ կհարցնեք՝ իսկ մեր բեմում «Տրավիատայի» նոր ներկայացման մեջ ինչո՞ւ մեր Աստղին չտեսանք: «Հուսով եմ, որ անպայման կերգեմ Վիոլետա կամ ուրիշ որեւէ դեր Երեւանում, չերգելուս պատճառը երեւի մեր օպերային թատրոնի՝ նույնիսկ իր վաղվա օրը ծրագրելու հնարավորություն չունենալն է», ի պատասխան մեր հեռախոսային հարցման ասում է Հասմիկ Պապյանը: «Երգել եմ մոտավորապես 33 օպերային թատրոններում (սրանք միայն մեծ եւ կարեւոր բեմերը): Ինձ հետ կնքված պայմանագրերը շատ-շատ են, ասում է երգչուհին, գալիք երեք տարվա համար թվեմ դրանցից մի քանիսը. Տոկիո՝ «Նաբուկո», Փարիզ, օպերա Բաստիլ՝ Մաթիլդայի դերերգը Ռոսինիի «Վիլհելմ Տել» օպերայում, նորից Մետրոպոլիտեն՝ Աիդա, Թուրին՝ Նորմա, Ջենովա՝ «Աիդա», Գյոթեբորգում (Շվեդիա) եւ Փարիզում՝ Վերդիի «Ռեքվիեմ» եւ այլն»:

Այժմ Բեռլինում է. փորձում է իր խաղացանկի 31-րդ՝ Լեդի Մակբեթի դերերգը: ԳԴՀ մայրաքաղաքի «Շտաատսօպերում» Վերդիի «Մակբեթի» բեմադրիչն է գերմանացի փիլիսոփա, իրավաբան, բժիշկ-հոգեբույժ Պետեր Մուսբախը: Ներկայացվելու է ծայրահեղ արդիական բեմադրություն, շեշտը դրված է իշխանատենչ հոգեբանության վրա, ակնարկվում են մեր օրերի նմանօրինակ կանայք՝ օրինակ, տիկին Միլոշեւիչը կամ Չաուշեսկուն, մեկնաբանում է Պապյանը:

Նոյեմբերի 18-ին ներկայացման առաջնախաղն է (պրեմիերան): Աննախադեպ հաջողություն, հանդիսատեսի չդադարող ծափեր, քննադատների ջերմ արձագանք մաղթելով դերասանուհուն՝ հուսանք, որ Երեւանում նրա 31-րդ դերերգը լսելու առիթը շատ չի ուշանա:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ,
Գերմանիա

Անելիք ունենք

Երկամյա տարեգրություն

Երկու տարի առաջ ստեղծված ԳԱԽԵՔՍ մշակութային կենտրոնի տնօրեն Խաչիկ Եղոյանը նպատակ ունի բացել եռահարկ մասնագիտացված մշակութային դպրոց, որտեղ կգործեն մի շարք խմբակներ: ԳԱԽԵՔՍ-ի տնօրենը բացատրեց, որ «...դպրոցում գործելու էին տարբեր մշակութային խմբակներ, եւ ուսուցումը տարվելու էր որակյալ մասնագետների շնորհիվ ու արագացված եղանակով»: Միության հիմնադիր ժողովը որոշեց անվանել ԳԱԽԵՔՍ (Գիտելիք, Արվեստ, Խոսք, Էքստեռն):

Առաջին ծրագիրը «Դարավերջյան աստղերը» խորագրով համերգ-մրցանակաբաշխությունն էր, որն էլ համարվեց «Անտարես» ամենամյա մրցանակաբաշխության բացման արարողություն: Արդեն ութ ամիս աշխատում են այդ ծրագրի վրա, սակայն հովանավորներ չունենալու պատճառով հետաձգվում է, բայց հույսով են, որ դեկտեմբերի սկզբներին այն կկայանա:

ԳԱԽԵՔՍ-ին ծափահարել են Հայաստանի մի շարք շրջաններում: Ունեցել են նաեւ բարեգործական համերգներ:

1999-ի դեկտեմբերի 23-ին, Նոր տարվա նախաշեմին, միությունը Երեւանի պետական կրկեսում կայացրեց բարեգործական ակցիա, որի հասույթը Նախագահի ձեռքով հանձնվեց մուրացկաններին:

1999-ի մարտի 8-ին բարեգործական եւս մեկ համերգ էր տեղի ունեցել Ստանիսլավսկու անվան դրամատիկական թատրոնում «Եկեք գեղեցկանանք» խորագրով: Ելույթ են ունեցել անվանի ստեղծագործողներ, որոնց երգերը նվիրված են եղել հայ կանանց եւ աղջիկներին: Իսկ բոլոր աղջիկներին բաժանվել են շնորհավորական թերթիկներ եւ ծաղիկներ:

2000 թ. հոկտեմբերին լրացավ ԳԱԽԵՔՍ ստեղծման երկու տարին, որը մեծ շուքով նշվեց Հակոբ Պարոնյանի անվան թատրոնի շենքում: Իրենց մասնակցությունն էին բերել նշանավոր ֆիրմաների ներկայացուցիչներ, մի շարք հայտնի էստրադային աստղեր: Լեփ-լեցուն դահլիճն ու ծափերն ամենացանկալի նվերն էր երկամյա ԳԱԽԵՔՍ-ին:

Ե՛վ ԳԱԽԵՔՍ-ը, ե՛ւ նրա տնօրեն Խաչիկ Եղոյանն անելիք ունեն:

ԱՆԺԵԼԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Էդդի Մերֆին «Խելապակաս պրոֆեսոր»-ում

Էդդի Մերֆիի մասնակցությամբ «Խելապակաս պրոֆեսորը»-2 ֆիլմը Մ. Նահանգներում ամենամեծ մասսայականությունն է վայելում: Միայն օգոստոս ամսին նրա դրամարկղային եկամուտը կազմել է 67,5 մլն դոլար: Իր դիրքերը զիջել է հանրահայտ «Անտեսանելի կինը» (66,6 մլն դոլար), որի նկարահանման համար ծախսվել է 95 մլն դոլար, այն դեպքում, երբ «Խելապակաս պրոֆեսորի» ծախսերն ընդամենը 65 մլն դոլար էին: Ամենամեծ մասսայականություն վայելող ֆիլմերի շարքում են «Տիեզերական կովբոյներ» (63,7 մլն դրամարկղային եկամուտ), «Ի՞նչն է ծածկում խաբեությունը» (61,6 մլն դոլար)...

Ա. Օ.

Մարզական

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

«Դուք դարձյալ կունենաք ուժեղ թիմեր»

Ասաց Գերմանիայի ազգային թիմի մարզիչ Բեռնհարդ Մյուլլերը

Շենգավիթի թիվ 1 մարզադպրոցի գլխավոր մարզադահլիճում երկու օր առաջ տոնական մթնոլորտ էր: Գերմանիայի օլիմպիական կոմիտեի կողմից գործուղված վաստակաշատ մարզիչ Բեռնհարդ Մյուլլերի հրաժեշտի միջոցառումն էր կազմակերպված: Հինգ տարի աշխարհի հզորագույն հանդբոլային տերություններից մեկի Գերմանիայի ազգային թիմի մարզիչը շուրջ երկու շաբաթ գտնվում էր Հայաստանում եւ ոչ միայն մարզչական պարապմունքներ էր անցկացրել Երեւանում, Գյումրիում եւ Վանաձորում, այլեւ վերապատրաստման կարճատեւ դասընթացներ էր վարել Հայաստանի մարզիչների հետ: Հրաժեշտի արարողության ընթացքում, որին ներկա էին մարզադպրոցի տնօրեն Արա Աբրահամյանը եւ Հայաստանում Գերմանիայի Դաշնության դեսպանության աշխատակից Ալեքսանդր Բաղդասարյանը, Բեռնհարդ Մյուլլերի վերապատրաստած մարզիչներին հանձնվեցին դիպլոմներ իր երկրի օլիմպիական կոմիտեի եւ հանդբոլի ֆեդերացիայի կողմից, իսկ մարզիկներին՝ գնդակներ եւ մարզահագուստներ...

– Վերադառնում եմ հիանալի տպավորություններով,– ասաց պրն Մյուլլերը:– Հայաստանի ժողովուրդը շատ ազնիվ է: Այստեղի հանդբոլի մարզիչներն ու մարզիկները փորձում են լավագույնն անել գոյություն ունեցող պայմաններում: Երկու տարի առաջ դարձյալ այստեղ էի եւ այժմ տեսնում եմ, որ այս ժամանակաշրջանում, մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիան շատ բան է արել այս ոլորտում: Դուք պետք է սկսեք նոր ժամանակաշրջան կենտրոնանալով երիտասարդ մարզիկների պատրաստման աշխատանքներում: Նկատեցի, որ Գյումրիում, Վանաձորում, Ալավերդիում արդեն իսկ բոլոր մարզիչները լծվել են այդ կարեւոր աշխատանքներին: Հույս ունեմ, որ 5-6 տարուց դուք դարձյալ կունենաք հանդբոլի ուժեղ թիմեր ինչպես նախկինում»:

Մարզադպրոցի տնօրեն Արա Աբրահամյանը պատվոգիր է հանձնում Բեռնհարդ Մյուլլերին:

Հրաժեշտի ուրիշ ջերմ խոսքերով դիմելով հավաքված, «մարտական» կեցվածք ընդունած հայ մարզիկ-մարզուհիներին Նյուրնբերգից Հայաստան եկած գերմանացի մարզիչն իր ողջույնի խոսքն ուղղեց նաեւ սփյուռքի մարզական կազմակերպություններին, որպեսզի իրենց օժանդակությամբ հզորացնեն հայկական հանդբոլի եւ մարզական շարժման ավանդույթները:

ՎԱՄՈ ՄՈՄՎՈՓՅԱՆ

«Սպարտակի» 8-րդ բարձունքը

Ֆուտբոլի Ռուսաստանի 9-րդ առաջնությունն ավարտվեց «Սպարտակի» վստահ հաղթանակով: Նկատենք, որ սա մոսկովյան ակումբի 8-րդ չեմպիոնական կոչումն է:

Բարձրագույն խմբին հրաժեշտ տվեցին Նիժնի Նովգորոդի «Լոկոմոտիվը» եւ էլիստայի «Ուրալանը»: Հաջորդ առաջնությունում նրանց կփոխարինեն Սարատովի «Սոկոլը» եւ Մոսկվայի Տորպեդո-ԶԻԼ»-ը:

Ամփոփիչ աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Սպարտակ	30	23	1	6	69-30	70
2. Լոկոմոտիվ Մ.	30	18	8	4	50-20	62
3. Տորպեդո	30	16	7	7	42-29	55
4. Անժի	30	15	7	8	44-31	52
5. Դինամո	30	14	8	8	45-35	50
6. Չեռնոմորեց	30	13	10	7	47-28	49
7. Զենիթ	30	13	8	9	38-26	47
8. ԲԿՄԱ	30	12	5	13	45-39	41
9. Սատուրն	30	10	10	10	26-29	40
10. Ալանիա	30	10	8	12	34-36	38
11. Ռոտոր	30	8	8	14	35-54	32
12. Ռոստսելմաշ	30	6	14	10	24-27	32
13. Ֆակել	30	6	12	12	25-45	30
14. Կռ. Սովետով	30	8	5	17	25-45	29
15. Լոկոմոտիվ Ն. Ն.	30	3	9	18	16-47	18
16. Ուրալան	30	2	6	22	17-61	12

Փորձեք լուծել

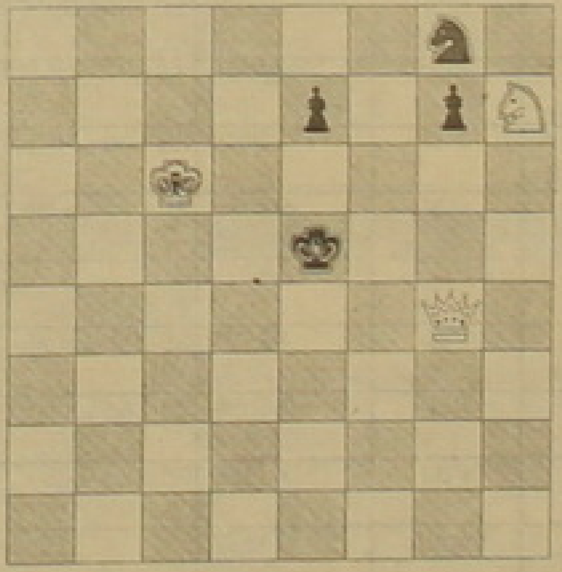

Մատ 2 քայլից

Մեր տպագրած նախորդ 2 քայլանի խնդրի լուծումն է 1.Թe6:

Բաժինը վարում է ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

AIESEC IN ARMENIA

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ԵՎ ԱՈՒԴԻՏՈՐՆԵՐԻ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ

AIESEC միջազգային ասոցիացիան եւ Հայաստանի հաշվապահների եւ աուդիտորների ասոցիացիան WAVE նախագծի շրջանակներում հայտարարում են մրցույթ՝ հաշվապահության եւ աուդիտի բնագավառում սովորող երիտասարդ մասնագետների միջեւ:

Նախագծի նպատակն է նպաստել Հայաստանում հաշվապահական բարեփոխումների գործընթացին:

Մրցույթով ընտրված լավագույնները կմասնակցեն AIESEC-ի, ITEP-ի միջազգային փոխանակումների ծրագրին՝ վերապատրաստում անցնելով միջազգային ճանաչում ունեցող օտարերկրյա առաջատար ընկերություններում:

Եթե դուք հետաքրքրված եք եւ կարծում եք, որ ունեք համապատասխան գիտելիքներ կամ աշխատանքային փորձ, ապա մենք հրավիրում ենք Ձեզ մասնակցելու նոյեմբերի 18-ին, ժամը 14:00-ին, ԵՊՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետի դահլիճում (սեւ շենք) կայանալիք շնորհանդեսին, որտեղ դուք կարող եք ծանոթանալ ծրագրին մասնակցելու պայմաններին:

WAVE նախագիծ
Երեւան 375037
Կ. Ուլնեցու 31
Հեռ.՝ 249329, 249319, 563558
էլ. փոստ՝ wave@aiesec.net

Իրան-Հայաստան առեւտրային պալատ

Իրանական ապրանքների 7-րդ

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ-ՎԱՃԱՌՔ

The 7-th Iranian Trade Fair in Yerevan

Երեւան, նոյեմբեր 17-26, 2000 թ., ժամը 10-18-ը

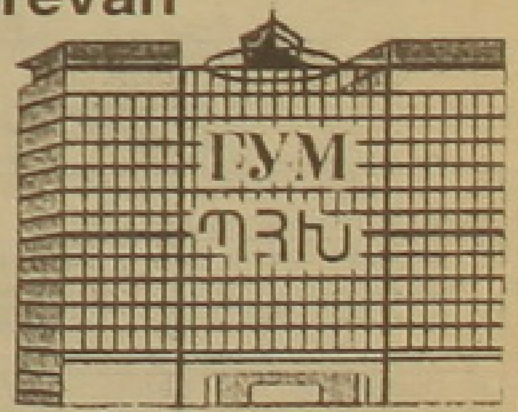

Պետական հանրախանութի (ԳՈՒՄ) տարածքում

Տեղեկությունների համար զանգահարել 56 29 21, 54-10 68

Խաչբառ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Սաղոյան: 2. Վահան: 3. Բարաք: 4. Ամներիս: 7. Մանգան: 9. Թեհլիրյան: 10. Պասմաճյան: 12. Բաալբեկ: 13. Դերասան: 18. Վերֆել: 19. Դայմլեր: 21. Միրոյան: 24. Բելիզ: 25. «Սալբի»:

Հորիզոնական

5. Սաղոյան: 6. «Շահնամե»: 8. Դափլանյան: 11. Գալեն: 14. Դանին: 15. Բալաբեկ: 16. Ֆիզուլի: 17. Բայան: 20. Սերենադ: 22. Վարքան: 23. «Դավիթ»: 26. Սերգեյան: 27. Գերասիմ: 28. Աբրոյան:

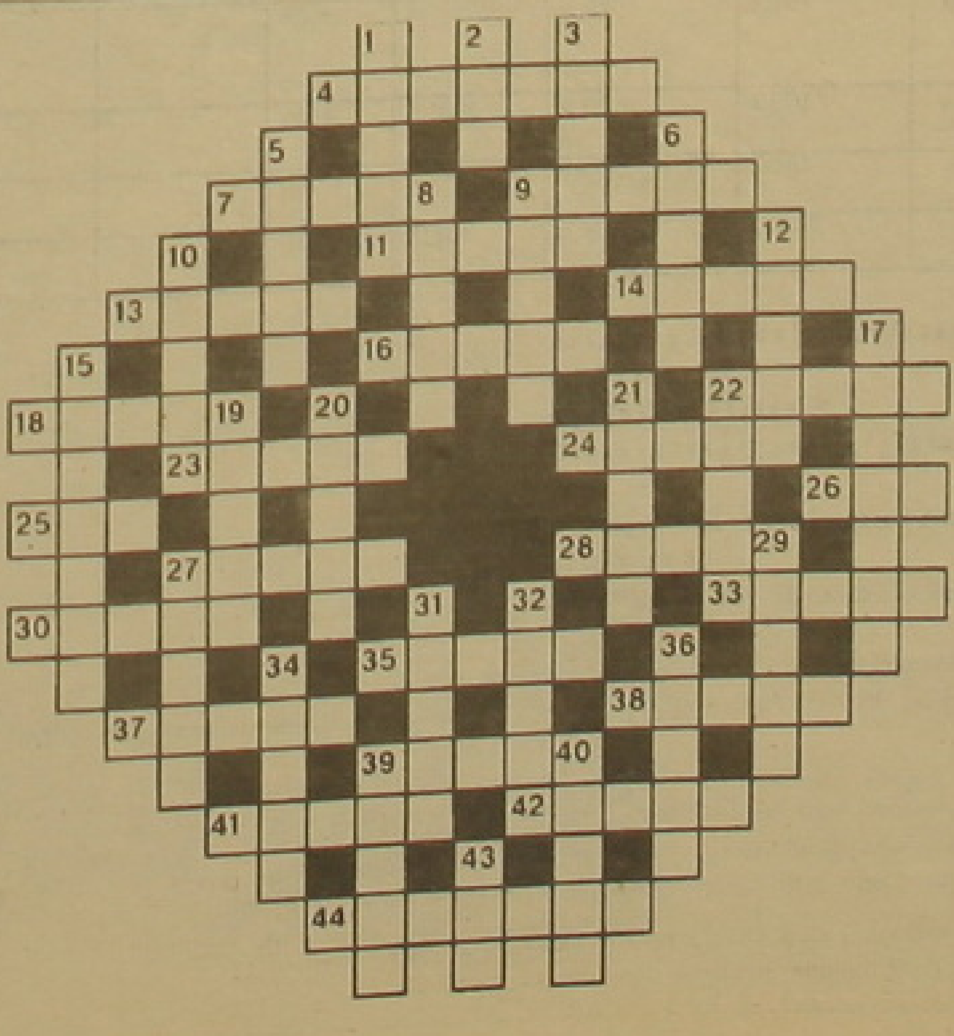

Ուղղահայաց

1. «Տաքսի-տաքսի» կատակերգության հերոսուհիներից: 2. Հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ (1659-1711): 3. Անասնակեր: 5. Օրգանիզմի ընդհանուր ոչ առանձնահատուկ հարմարվողական ռեակցիան զանազան ազդեցությունների նկատմամբ: 6. Իրանալեզու հին ցեղախումբ: 8. Ռուսական բալետի խումբ: 9. Որեւէ լավ աշխատանքի համար ստացած խրախուսանքի տեսակ: 10. Հերմետիկ մեկուսացված էլեկտրական լար: 12. Լեհ կոմպոզիտոր, դաշնակահար: 15. Աշխարհահռչակ բալետ: 17. Դավաճանին տրվող մականուն: 19. Ֆրանսիացի կոմպոզիտոր Ռավելի անունը: 20. Թուրքական բաղնիք: 21. Թունավոր օձերի ընտանիք: 22. XIII դ. սկզբին Անգլիայում տարածված ազատ որմնադիրների ստեղծած կրոնաքաղաքական հոսանքին հարող: 27. Ղրամի տեսակ: 29. Ներընչում, կիրք արվեստում: 31. Հանգած հրաբուխ Վանա լճի հյուսիսային ափին: 32. Եվրոպական մայրաքաղաք: 34. Համաշխարհային համբավ ունեցող աստղագիտնական: 36. Դրայզերի հերոսներից: 39. Երկկենցաղավորների կարգի կաքնասուն: 40. Ֆրանսիացի փիլիսոփա: 43. Հայաստանի մայրաքաղաքներից:

Հորիզոնական

4. Ալ. Ֆադեեւի վեպը՝ «Երիտասարդ ...»: 7. Մեկնարկ, ...: 9. Տղամարդու դեմքին բուսած մազափունջ: 11. Նեղուց Նոր Գվինեայի եւ Ավստրալիայի միջեւ: 13. XX դ. ֆրանսիացի կոմպոզիտոր («Դափնիս եւ Քլեո»): 14. Հունական դիցաբանության մեջ՝ ննջեցյալների հոգիները Հադեսի թագավորության փոխադրողը: 16. Առասպելական ձի: 18. Ափրոն, ...: 22. Բանտ, որտեղ փակել էին Կամոյին: 23. Անմշակ տարածք: 24. Իրանում վարչական միավորի անվանում: 25. Ռուսի կենդանի: 26. Անգլիացի ծովագնաց: 27. Ս. Բակունցի «Միհրավ» պատմվածքի հերոսը: 28. Բարակ կեղեւաթելից հյուսած խսիր: 30. Աստղակածեւ կողմնորոշիչ նավերի համար: 33. Վախկոտ, ալարկոտ, բայց բախտը բերող մարդու ընդհանրացված կերպար: 35. Ապակեբյուրեղային անօրգանական նյութ: 37. Չեխովի «Քունը տանում է» պատմվածքի հերոսուհին: 38. Սարդ մոլորակի արբանյակը: 39. Ըստ «Իլիականի» Տրոյայի թագավորի որդին: 41. Ձողի եւ ածխածնի միացություն: 42. Եկեղեցական տոն: 44. Ուրարտուի թագավոր մ.թ.ա. մոտ 786-ից:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձևը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Պարտավորությունները (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման սկիզբը	Մասնավորեցման ավարտը	Զբաղեցրած հողատարածքը /հա/
1	«Մանկապարտեզի համալիր» ԱՇՕ	Գեղարքունիքի մարզ, գյուղ Հայրավանք	չի ծավալում	մրցույթ	9749	2437		չունի	20.10.00	-	24.11.00	0.6
2	«Ջաջուռածուխ» ԵՀԸ, «Կարին Գեո» ՊՓԲԸ-ի 2 անգար	Շիրակի մարզ Ջաջուռի հանքավայր	չի ծավալում	մրցույթ	3910	1955	3910	չունի	20.10.00	-	24.11.00	0.23
3	«Գետափի ռոմալայանի շենք» ԱՇՕ գյուղ Գետափ	Վայոց Ձորի մարզ,	չի ծավալում	մրցույթ	88	-	-	չունի	20.10.00	-	28.11.00	0.5
4	«Բագարանի ռոմալակայան» ԱՇՕ գյուղ Բագարան	Արմավիրի մարզ	չի ծավալում	մրցույթ	469	-	-	չունի	20.10.00	-	28.11.00	0.16
5	«Էներգոհիմնաշտամպություն» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք. Մեծամոր ՀԱԷԿ	մոնտաժային աշխատանքներ	ԲԱԲ	92060	25%-ից ավելի	92060	58723	20.10.00	29.10.00	04.12.00	չունի
6	«Ոսկի» ՓԲԸ գ. Նորաշեն	Տավուշի մարզ,	ռադիոսարքավորումների արտ.	ԲԱԲ	3861	25%-ից ավելի	3089	3879	20.10.00	29.10.00	04.12.00	չունի
7	Արխիվային վարչության «Կիսակառույց շենք» ԱՇՕ	ք. Երևան Բաղրամյան 59գ	չի ծավալում	մրցույթ	79290	45000	-	չունի	20.10.00	-	05.12.00	0.05
8	Լուծարվող Թալինի «Արշին» ՓԲԸ-ի գույք	Շիրակի մարզ, ք. Թալին Մեխանիզատորների 10	ռադիոէլեկտրոն. սարքավորում. արտադրություն	մրցույթ	85130	21283	-	-	28.10.00	-	08.12.00	3
9	Լուծարվող «Արմավիրի թռչնաբուծական ֆաբրիկա» ՓԲԸ-ի գույք	Արմավիրի մարզ գյուղ Եղեգնուտ	թռչնաբուծություն	մրցույթ	401167	100292	-	-	28.10.00	-	08.12.00	161
10	Լուծարվող «Հովտաշատի կաթնային տնտեսություն» ՓԲԸ-ի գույք	Արարատի մարզ, գյուղ Հովտաշատ	անասնապահություն	մրցույթ	94521.4	47260.7	-	-	28.10.00	-	08.12.00	6.3
11	Լուծարվող «Բնակկոմունսերվ» ՀՄ-ի «Հայնորոգշին» ՊՁ-ի Գյումրիի ՊՁ-ի օժանդակ տնտ. գույք	Շիրակի մարզ ք. Գյումրի Ղարիբջանյան խճուղի	շինվերանորոգ. աշխատանք	մրցույթ	13443	3360	-	-	28.10.00	-	12.12.00	0.61
12	Լուծարվող «Կապանի տպարան» ՓԲԸ-ի գույք	Սյունիքի մարզ, ք. Կապան Արզումանյան 1նրբ.	տպագրական աշխատանք	մրցույթ	14482	7241	-	-	28.10.00	-	12.12.00	0.2
13	Լուծարվող «Իջևան շինարարական» ՓԲԸ-ի գլխամասի գույք	Տավուշի մարզ, ք. Իջևան Երևան-Թբիլիսի խճուղի	շինարարական աշխատանք	մրցույթ	16115	5490	-	-	28.10.00	-	15.12.00	1
14	Լուծարվող «Իջևան շինարարական» ՓԲԸ-ի Ազատամուտի արտադրամասի գույք	Տավուշի մարզ Ազատամուտ ավան	շինարարական աշխատանք	մրցույթ	58349	19510	-	-	28.10.00	-	15.12.00	4
15	Լուծարվող «Հայէլեկտրամոնտաժ» ՓԲԸ-ի Վանաձորի ՊՁ-ի գույք	Լոռու մարզ, ք.Վանաձոր Գործարանային 1	շինմոնտաժային աշխատանք	մրցույթ	48495	24248	-	-	28.10.00	-	15.12.00	0.55
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
16	«Ապարանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ ք. Ապարան	ավտոծառայություն	ԲԱԲ	38181	50 %-ի չափով	38181	13279	-	-	-	0,77
17	«Ստեփանավանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Բաղրամյան 145	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	62735	50 %-ի չափով	62735	1644	-	-	-	1,7
18	«Բերդի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Բերդ, Սասնցի 6	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	30821	25 %-ից ավելի	30821	2957	-	-	-	1,495
19	«Ջերմուկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց Ձորի մարզ ք. Ջերմուկ	բեռնաուղևորափոխադրում	ԲԱԲ	62046	25 %-ից ավելի	62046	4730	-	-	-	2,4
20	«Գորիսի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս Առաքելյան 30	բեռնաուղևորափոխադրում	մրցույթ	64798	25 %	64798	7073	-	-	-	1,7
21	«Երևանի թիվ 7 բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Երևան, Արին Բերդի 5-րդ նրբ., 10	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	62597	25 %-ից ավելի	62597	5045	-	-	-	5,44
22	«Տրանսսպասարկում» ԲԲԸ-ի պետական բաժնեմասը	Երևան, Թեյշեբայինի 9	շինարարություն	ԲԱԲ	56552	25 %-ից ավելի	56552	3642	-	-	-	2,2124
23	«Արմավիրի ռեզերվային նավթամթերքներ» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, 1 փողոց, 27	նավթամթերքի վաճառք	ԲԱԲ	42670	25 %-ից ավելի	42670	3142	-	-	-	10
24	«Լեռնագործ» ՓԲԸ-ի պետական բաժնեմասը	Լոռու մարզ, գ. Քարկոպ	շին. իրերի արտադրություն	մրցույթ	39592	25 %	39592	28908,9	-	-	-	15,666
25	«Վարդենիսի-2» ՊՓԲԸ-ի պետական բաժնեմասը	Գեղարք. մ. ք. Վարդենիս Լեռնագործների 17ա	շինվերանորոգման աշխատանք	ԲԱԲ	2952	25 %-ից ավելի	2952	2795	-	-	-	0,4435
26	«Գլխամասային նորոգման շինարարական» ՊՓԲԸ	Երևան, Վարդանանց 2-րդ փակ. 8ա	շինարարություն	մրցույթ	10899	25 %	10899	3865	-	-	-	չունի
27	«Վեդու ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Վեդի, Պուշկինի 14	ստոմատոլոգ. ծառայություն	մրցույթ	9077	25 %	9077	1242	-	-	-	չունի
28	«Մասիսի ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Պողոսյանների 5	բուժսպասարկում	մրցույթ	14900	50 %	14900	1763.6	-	-	-	0,07
29	«Կոտայքագրոտաս» ՊՓԲԸ-ի «Գառնի» ճամբարի գույք	Կոտայքի մարզ, ք. Ծաղկաձոր, Մագիստրոսի փ.	հանգստի կազմակերպում	մրցույթ	7992	75 %	5994	չունի	-	-	-	0,71
30	«Ջերմուկի հյուրանոց» ՊՓԲԸ	Վայոց Ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	74093	25 %	18523	4015	-	-	-	0,15
31	«Սևանի հանգստյան գոտու համալիրտրանս» ՊՓԲԸ	Գեղարք. մարզ, Սևանի առափնյա գոտի	առևտուր, սպասարկում	ԲԱԲ	4602	25%-ից ավելի	4602	չունի	-	-	-	1,349
32	«Սևանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Սևան, Նաիրյան 191	բեռնաուղևորափոխադրում	ԲԱԲ	34491	25%-ից ավելի	34491	8175	-	-	-	1,8

Մասնավորեցման Ծրագիր Հայաստանի Հանրապետությունում

Privatization Project In the Republic of Armenia

Հապավումներ. ԲԱԲ - բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒԱՏ - բեռնաուղևորատրանսպորտային, ԱՇՕ - անավարտ շինարարության օբյեկտ:
Ազատ բաժանորդագրությամբ և մրցույթով մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության ածուղի կենտրոններ
հետևյալ հասցեներով. ք. Երևան, Սայաթ-Նովա 8, Սասնցի 42ա, հեռ. 587983, 560264,521560
Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության մասնավորեցման գլխավոր վարչություն,
Երևան, Կառավարական տուն 2./հեռ 56 29 33.52 37 15.56 33 42, Ինտերնետային էջ.http:// www.privatization.am,tender@arminco.com/:
Հայտարարության նպատակը "ովազդն էլ.աշտոնական տեղեկագրերը հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկումներում:
Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ և պատրաստ է այն քննարկել
շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

«Ֆիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երևան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Պատվեր 1368. Տպաքանակը 3000. Ստորագրված է տպագրության 16. 11. 2000. գինը 100 դրամ